

ОБЩИНА БЛАГОЕВГРАД

ПРОГРАМА

*ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ВРЕДНИТЕ ЕМИСИИ В
АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ (ФПЧ₁₀) НА ТЕРИТОРИЯТА
НА ГР. БЛАГОЕВГРАД*

МАРТ 2011 г.

I.	СЪДЪРЖАНИЕ	
	Списък на фигурите	3
	Списък на таблиците	4
	Използвани съкращения	6
1.	Локализация на замърсяването	9
2.	Обща информация	10
3.	Отговорни органи	13
4.	Анализ на КАВ на територията на гр. Благоевград	14
4.1.	Концентрации наблюдавани през предходни години и методи за оценка	14
4.2.	Характер и оценка на замърсяването	16
5.0	Произход на замърсяването	20
5.1.	Главни източници на емисии, причинители на замърсяването	20
5.1.1.	Точкови източници	20
5.1.2.	Линейни източници	21
5.1.3.	Площни източници	23
5.2.	Информация за замърсяването от други райони	25
6.	Анализ на ситуацията	27
6.1.	Подробно описание на факторите, причина за нарушеното КАВ	29
6.1.1.	Неблагоприятни климатични условия	29
6.1.2.	Характеристика на източниците, причина за нарушеното КАВ	33
6.2.	Възможни мерки за подобряване на КАВ	34
7.	Информация за мерките и проектите, приети за изпълнение в Плана за действие 2009- 2010 г.	36
8.	Формулиране на мерки- описание на краткосрочните мерки	41
8.1.	Оценка на очакваното подобрене на КАВ, след прилагане на краткосрочните мерки	47
9.	Формулиране на мерки в дългосрочна перспектива	48
II.2.	Информация относно етапа на изпълнение на Директивите	52
III.3.	Информация за всички мерки обсъждани на местно и регионално ниво за изпълнение с оглед подобряване на КАВ	58
	Контрол по изпълнение на програмата	64
	Списък на документите и проучванията, използвани за допълване на Програмата	65

Списък на фигурите

- Фиг. 1. Местоположение на точковите източници, разположени на територията на гр. Благоевград
- Фиг. 2. Местоположение на точковите източници, разположени извън територията на гр. Благоевград
- Фиг. 3. Линейни източници (клас на интензивност на транспортния поток)
- Фиг. 4. Площни източници - разположение на полигоните, използвани при моделиране на битовото отопление
- Фиг. 5. Средногодишни нива на ФПЧ₁₀ на територията на гр. Благоевград в резултат от емисиите на външните точкови източници
- Фиг. 6. Средногодишни нива на ФПЧ₁₀ на територията на гр. Благоевград в резултат от емисиите на всички точкови източници
- Фиг. 7. Средногодишни нива на ФПЧ₁₀ на територията на гр. Благоевград в резултат от емисиите на транспорта
- Фиг. 8. Средногодишни нива на ФПЧ₁₀ на територията на гр. Благоевград в резултат от емисиите на битовото отопление
- Фиг. 9. Средногодишни нива на ФПЧ₁₀ на територията на гр. Благоевград от всички източници с включен фон
- Фиг. 10. Брой превишения на СДН за ФПЧ₁₀ на територията на гр. Благоевград от всички източници с включен фон
- Фиг. 11. Нива на 90,4-тия перцентил на средноденоношните стойности на ФПЧ₁₀ на територията на гр. Благоевград от всички източници с включен фон
- Фиг. 12. Средногодишни нива на ФПЧ₁₀ на територията на гр. Благоевград от точковите източници и транспорта с включен фон
- Фиг. 13. Прогнозни средногодишни нива на ФПЧ₁₀ на територията на гр. Благоевград в резултат от емисиите на транспорта, след изпълнение на предвидените краткосрочни мерки (2011 г.)
- Фиг. 14. Прогнозни средногодишни нива на ФПЧ₁₀ на територията на гр. Благоевград в резултат от емисиите на всички източници с включен фон, след изпълнение на предвидените краткосрочни мерки (2011 г.)
- Фиг. 15. Очакван брой превишения на СДН за ФПЧ₁₀ на територията на гр. Благоевград от всички източници с включен фон, след изпълнение на предвидените краткосрочни мерки (2011 г.)
- Фиг. 16. Очаквано ниво на 90,4-тия перцентил на средноденоношните стойности на ФПЧ₁₀ на територията на гр. Благоевград от всички източници с включен фон, след изпълнение на предвидените краткосрочни мерки (2011 г.)
- Фиг. 17. Разположение на АИС- Благоевград

Списък на таблиците

- Табл. 1. Характеристика на ПМ – АИС - Благоевград с код BG0058A
- Табл. 2. Данни за площта и населението, потенциално изложени на въздействието на нива на ФПЧ₁₀ надвишаващи СГН
- Табл. 3. Характеристика на ПМ Благоевград- с ръчно пробонабиране
- Табл. 4. Обобщени данни от измерванията по показател ФПЧ 10 за периода 2008- 2010 г.
- Табл. 5. Норми за ФПЧ 10, съгл. Приложение № 3 към чл. 10 от Наредба №9/1999 г.- срокът за постигане на нормите е 31.12.2008 г.
- Табл. 6. Анализ на месечните данни в АИС- Благоевград за периода 2008-2010 г.
- Табл. 7. Технически параметри на изпускащите устройства на промишлените и енергийните източници на емисии в атмосферния въздух (ТИ - точкови източници) с времевите им вариации на действие
- Табл. 8. Размер на годишната емисия за 2009 г. от точковите източници на територията на община Благоевград
- Табл. 9. Данни за комуникационната натовареност на улиците, участието на товарния транспорт и изчисляване на 24-часов интензитет на автомобилното движение
- Табл. 10. Изчислена емисия на ФПЧ₁₀
- Табл. 11. Структура на битовото отопление
- Табл. 12. Данни за приетата употреба на горива за отопление от домакинствата и емисията на ФПЧ₁₀ при изгарянето им в гр. Благоевград
- Табл. 13. Данни за основните площни източници на емисии на ФПЧ₁₀ в гр. Благоевград
- Табл. 14. Данни за средногодишните нива на ФПЧ₁₀ в КФС „Рожен” (източник ИАОС)
- Табл. 15. Участие на отделните източници на емисии на ФПЧ₁₀ на територията на гр. Благоевград
- Табл. 16. Участие на отделните източници и фона при формирането на средногодишната концентрация на ФПЧ₁₀ в рецепторната точка, АИС -Благоевград през 2009 г.
- Табл. 17. Данни за нивото на ФПЧ₁₀ през 2009 г.
- Табл. 18. Метеорологични данни за дните с превишения на СДН за ФПЧ₁₀ през 2009 г.- със син цвят са означени дните със скорост на вятъра над 1,5 m/s
-

-
- Табл. 19. Метеорологични данни за дните с превишения на СДН за ФПЧ₁₀ през 2010 г.- със син цвят са означени дните със скорост на вятъра над 1,5 m/s
- Табл. 20. Отчет за изпълнението на мерките, касаещи промишлеността
- Табл. 21. Отчет за изпълнението на мерките за подобряване на КАВ на територията на община Благоевград за периода 2009-2010 г. за намаляване влиянието на битови и обществени източници.
- Табл. 22. Отчет за изпълнението на мерките за подобряване на КАВ на територията на община Благоевград за периода 2009-2010 г. за намаляване емисиите от транспорта.
- Табл. 23. Отчет за изпълнението на мерките за подобряване на КАВ на територията на община Благоевград за периода 2009-2010 г. за намаляване на неорганизираните емисии. Озеленяване и благоустрояване
- Табл. 24. Списък на мерките със специален приоритет за достигане нормите за ФПЧ₁₀ края на 2011 г. и поддържането им
- Табл. 25. Прогнозни емисии от транспорта през 2011 г. (линейни източници) в резултат от изпълнение на приетите мерки
- Табл. 26. План за действие с мерки за изпълнение до 2014 г. за намаляване на емисиите от ФПЧ₁₀

Използвани съкращения

АВ	- Атмосферен въздух
АИС	- Автоматична измервателна станция
ВЕИ	- Възобновяеми енергийни източници
ГОП	- Горен оценъчен праг
ДОП	- Долен оценъчен праг
ДО	- Допустимо отклонение
КАВ	- Качеството на атмосферния въздух
ЛМПС	- Леки моторни превозни средства
МОСВ	- Министерство на околната среда и водите
МПС	- Моторни превозни средства
НСМОС	- Национална система за мониторинг на околната среда
Наредба № 9/1999 г.	- Наредба № 9/1999 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици и олово в атмосферния въздух (обн., ДВ, бр. 46/1999 г.; изм. и доп., бр. 86/2005 г.; отм., ДВ, бр. 58/2010 г.)
Наредба № 12/2010 г.	- Наредба № 12/2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (Обн., ДВ, бр. 58/2010 г.)
ПДК ср.д.	- Средно денонощна пределно допустима концентрация
ПМ	- Пункт за мониторинг
РИОСВ	- Регионална инспекция по околната среда и водите
РОУКАВ	- Район за оценка и управление качеството на атмосферния въздух
СГН	- Средногодишна норма за опазване на човешкото здраве
СДК	- Средноденонощна концентрация
СДН	- Средноденонощна норма за опазване на човешкото здраве
СМК	- Средномесечни концентрации
ТИ	- Точкови източници
ТМПС	- Тежки моторни превозни средства
ФПЧ ₁₀	- Фини прахови частици с размер под 10 микрона

Настоящата актуализация е допълнение към Програмата за подобряване качеството на атмосферния въздух (КАВ) на територията на община Благоевград, приета с решение №288/27.11.2009 г. на общински съвет Благоевград, наричана за краткост Програма. Целта на Програмата е намаляване на емисиите за достигане на установените норми и подобряване КАВ на територията на гр. Благоевград чрез изпълнение на набор от мерки, посочени в Плана за действие към нея.

През 2007 г. със Заповед №РД-580/17.07.2007 г. на Министъра на околната среда и водите, е утвърден нов списък на РОУКАВ, съгласно който община Благоевград е класифицирана като „зона Благоевград” в рамките на РОУКАВ „Югозападен”, и е с превишение на средноденонощната норма с допустимо отклонение (СДН+ ДО) по показател „ФПЧ₁₀”. Това е потвърдено и с новата Заповед №РД-1046/03.12.2010 г. на Министъра на околната среда и водите, в която община Благоевград остава включена като териториална единица/зона в рамките на РОУКАВ „Югозападен” (код ВG0005), с превишаване на нормите по показателя ФПЧ₁₀. Настоящата актуализация касае показателя ФПЧ₁₀.

Разработката е съобразена с изискванията на Закона за чистотата на атмосферния въздух (ДВ, бр. 45/1996 г., посл. изм. ДВ бр. 88/2010 г.). Нейното съдържание отговаря на раздел II, Приложение №15 от Наредба №12/2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (ДВ, бр. 58/2010 г.) и утвърдената със Заповед № РД-996/2001 г. на Министъра на околната среда и водите Инструкция за разработване на програми за намаляване на емисиите и достигане установените норми за вредни вещества, в районите за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (КАВ), в които е налице превишаване на съответните норми, както и на всички нормативни актове имащи отношение към нея.

Планът за действие към Програмата обхваща:

- краткосрочен период - 2011 г.;
- дългосрочен период - до 2014 г.

Целта на актуализацията е да се достигнат установените норми за ФПЧ₁₀ на територията на гр. Благоевград, зона/териториална единица в РОУКАВ „Югозападен”, като се запазят в нормативни граници нивата на останалите замърсители (основни показатели за КАВ) и осигури екологичен комфорт на населението.

При изготвяне актуализацията на Програмата са изпълнени следните задачи:

1. Оценка на КАВ на територията на гр. Благоевград чрез дисперсионно моделиране за 2009 г. с цел допълване оценката от измерванията, извършвани в рамките на НСМОС, с информация за локализацията на наднорменото замърсяване и участието на различните източници; визуализиране на резултатите на карти;

2. Анализ на КАВ на територията на гр. Благоевград - характер и оценка на замърсяването;

3. Произход на замърсяването - главни източници на емисии и приноса им;
4. Анализ на ситуацията с описание на факторите, причина за нарушеното КАВ;
5. Възможни мерки за подобряване на КАВ;
6. Информация и отчет за изпълнението на мерките и проектите, приети с Плана за действие 2009- 2010 г. и постигнатия ефект;
7. Формулиране на мерки за подобряване на КАВ и привеждане в съответствие с нормите по показателя ФПЧ₁₀, които да послужат за изготвяне на План за действие към програмата и приоритизирането им;
8. Оценка на очакваното подобрене на КАВ в резултат от изпълнението на приетите мерки чрез прогнозно моделиране за 2011 г. за определяне приноса на източниците;
9. Списък на мерките със срок на изпълнението им, представен в План за краткосрочни действия в периода 2011 г. и План за дългосрочни действия в периода 2012 – 2014 г.;

Оценката на КАВ, извършена въз основа на анализа на данните от мониторинга, сочи превишение на нормите за ФПЧ₁₀ (СДН и СГН) през последните три години (2008, 2009, 2010). Най- значително е превишението за 2008 г. През тази година са регистрирани най-голям брой превишения на СДН (100 бр. - 75 бр. над допустимите 35 пъти в рамките на една календарна година), като е измерена и най-високата максимална СДК=251,8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Анализът показва, че регистрираните превишения са със сезонен характер (през студения период на годината, докато през останалото време случаите са единични) и се появяват предимно при средноденоношна скорост на вятъра по- малка и равна на 1,5 m/s.

Моделирането е направено за 2009 г. Резултатите от анализа на замърсяванията показват:

1. Битовото отопление е сред разглежданите източници на емисии на ФПЧ₁₀ с най- осезаемо влияние- максималната концентрация на ФПЧ₁₀ в АВ в резултат от битовото отопление достига до 27,67 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, вследствие на използваните твърди горива и ниската височина на изпускане на праховите емисии;

2. Транспортът се нарежда на второ място с максималната концентрация в размер на 2,8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

3. Сумарната максимална концентраци, моделирана на базата на местни източници и фоновото ниво е 48,21 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Резултатите от моделирането са оформени в самостоятелен доклад- прил. № 2 към Програмата.

Въз основа на направените оценки са формулирани мерки за намаление на нивата на праховите частици и обсъдени от Програмния съвет на Община Благоевград (протокол от 04.01.2011 г. - прил. № 3). Мерките са насочени преди всичко към намаляване на емисиите от транспорта. Извършено е прогнозно моделиране за оценка на ефекта от изпълнението им (след корекция от Програмния съвет). Резултатът показва, че съществува реална възможност до края на 2011 г. нивата на ФПЧ₁₀ в АВ да достигнат СГН.

За района на Благоевград са характерни неблагоприятни фактори като топографски особености и климатични условия, влошаващи разсейването на локално емитираните замърсители и водещи до регистрацията на високи концентрации. От направения анализ на средноденонощните концентрации на ФПЧ₁₀ в АИС- Благоевград за 2009 г. се установява, че СДК надвишаващи СДН са характерни за дните със скорост на вятъра по-малка или равна на 1,5 m/s - 61 дни от общо 64 дни с превишения на СДН по показателя ФПЧ₁₀ - видно от данните, предоставени от НИМХ.

В настоящата Програма са разгледани и анализирани подробно мерките за подобряване КАВ на местно ниво - община Благоевград, както и информацията относно етапа на изпълнение на директивите, имащи отношение към намаляването на нивата на прахови частици в атмосферния въздух на регионално ниво (източник, РИОСВ- Благоевград) .

1. Локализация на наднорменото замърсяване

Превишението на нормите за ФПЧ₁₀ на територията на гр. Благоевград е установено въз основа на измерванията, извършвани в рамките на НСМОС за оценка на КАВ. Понастоящем тези измервания се извършват с автоматична измервателна станция (АИС)- Благоевград, разположена в пункт за мониторинг (ПМ) с код BG0058A, част от РОУКАВ „Югозападен” с код BG0005. Характеристиката на ПМ е представена в табл. 1. Разположението на АИС-Благоевград е визуализирано на фиг. 18.

Табл. 1. Характеристика на ПМ – АИС - Благоевград с код BG0058A

Местоположение	гр.Благоевград в двора на НИМХ-БАН клон Кюстендил
Класификация по Прил. № 1 от Наредба № 7/1999г.	ГФ (градски фонув)
Обхват на пункта	<100 – 2000 м
Географски координати:	
Ширина	N 42 ⁰ 00' 52''
Дължина	E 23 ⁰ 05' 16''
Година на въвеждане в експлоатация	2008
Контролирани показатели за КАВ	ФПЧ ₁₀ (РАН), SO ₂ , NO ₂ /NO _x , CO, C ₆ H ₆
Стандартен набор метеорологични сензори WS [m/s], WD[⁰], T[⁰ C], P[mBar], RHum[%], GR[w/m ²]	СНМП

Разпределението на СГК на ФПЧ₁₀ на територията на гр. Благоевград е показано на фиг. 9, фиг. 10 и фиг. 11.

2. *Обща информация*

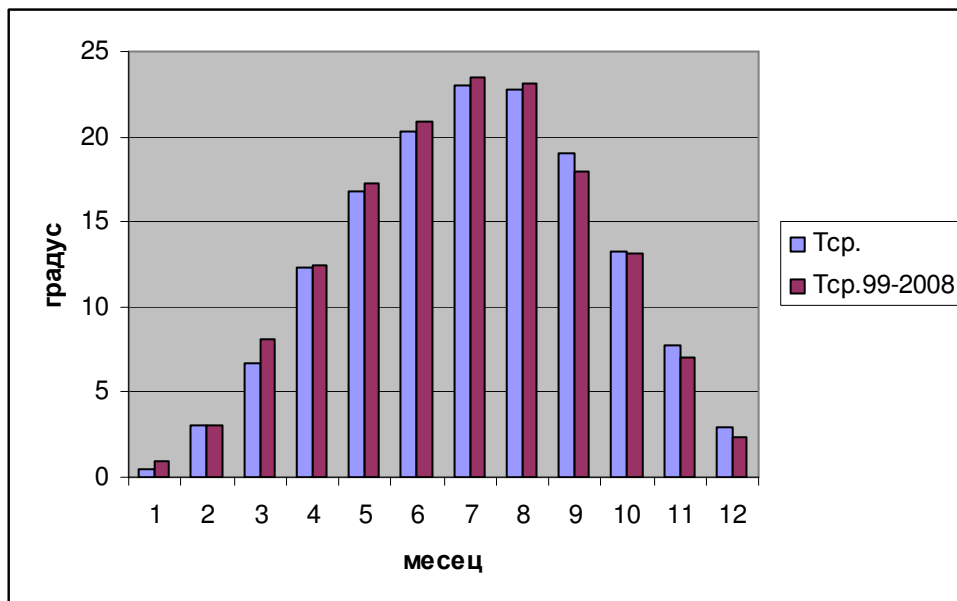
Община Благоевград е най-голямата по население и третата по територия в рамките на област Благоевград (с площ от 621 кв. км). Разположена е в Югозападна България, в най-западната част на Рило-Родопския масив.7 г.). Общинският център Благоевград се намира в долината на река Струма, в непосредствена близост до югозападните склонове на Рила, на главен път Е-79, на 100 км южно от София. Градът отстои на 20 км от границата с Република Македония, на 100 км от границата с Република Гърция и на 250 км от Солун. През града преминава река Благоевградска Бистрица.

Община Благоевград включва 26 населени места с общо население 83 079 жители (м. февруари 2007 г.). при разпределение около 92% градско и 8 % селско. Гъстотата на населението в община Благоевград е 214 души на км², което е значително над средното за страната.

Релефът на общината е планински и котловинен, със средна надморска височина 959,8 м. Характеризира се с дълбоко врязани в терена рекички и дерета с тесни долини, стръмни надлъжни наклони и стръмни брегове. Налице са и ерозионни форми на релефа с характерните за него наносни /поройни/ конуси в долните течения на реките и деретата. Акумулативни форми на релефа са налице единствено в долината на река Струма в съвременната заливна и в незаливните й тераси. Характерни са също така делувиялно-елувиялните форми на релефа по високите заравнености на терените.

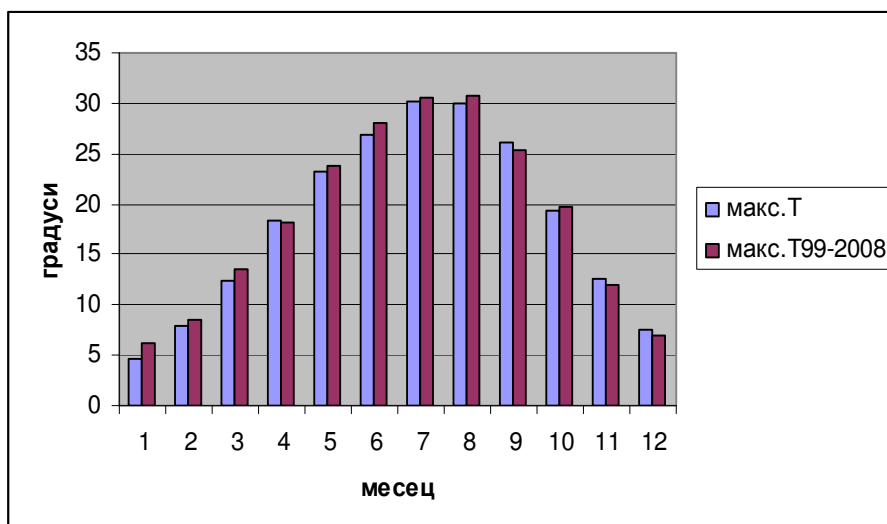
В климатично отношение Благоевград се отнася към Преходно-континенталната климатична подобласт и по-конкретно към Кюстендилско-Благоевградския климатичен район.

Един от най-важните метеорологични елементи е температурата на въздуха. На графика 1 е показан годишния ход на средната месечна температура на въздуха по данни от Климатичните справочници на България за последните 10 години. Термичният режим на даден район, освен от общоклиматичния фон, до голяма степен зависи от спецификата на подложната повърхност. Местната нееднородност на постилащата повърхност, топлофизическите й свойства, наличие и вид на растителността, застроеност на терена, както и близост на водни басейни, оказва влияние на температурата на въздуха. В някои случаи най-важният фактор, формиращ термичния режим е релефната форма. Котловините, долините, склоновете или връхните части на възвишенията, поречията на реките и др. имат свои специфичен и доста различни топлинни условия.

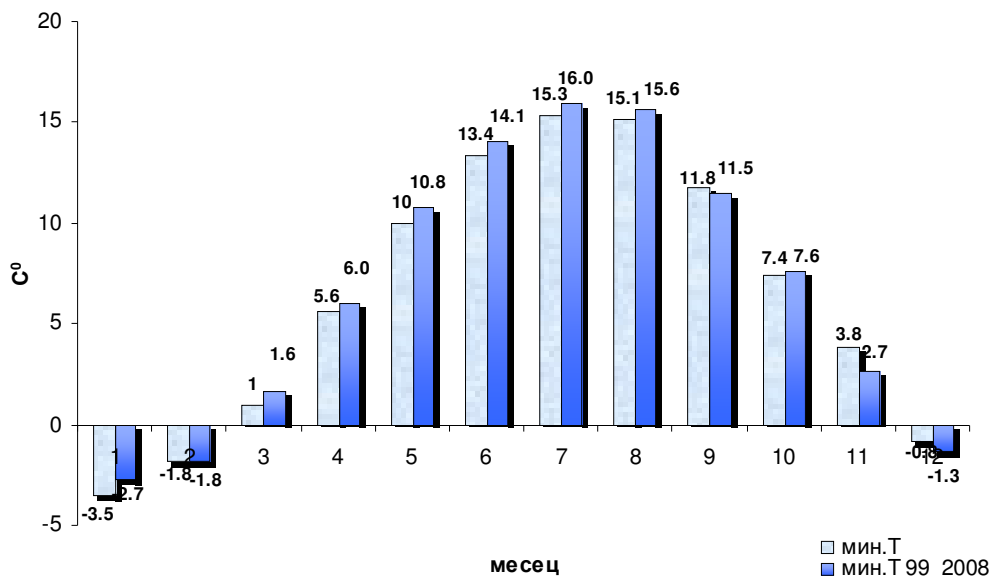
Графика 1. Средна месечна температура на въздуха – ст. Благоевград-норма и 1999-2008г.

Средните месечни максимални температури са в граници от 4,7 – 6,1 °С през януари до 30,6 – 30,8 °С през лятото /графика 2./. При някои топли нахлувания максималната температура може да надхвърли 42°С. Максималните средни месечни температури през юли и август са почти идентични около 30 °С, като в отделни години максимумът на температурите е през юли, а в други през август. Трябва да се отбележи, че в затворените междусградови пространства и площи, особено, когато е каменна или асфалтова настилка, температурите може да са с няколко градуса по-високи.

Графика 2. Средномесечна максимална температура-ст.Благоевград-норма и 1999-2008г.

Средните месечни минимални температури /графика 3/ в района се движат от -3,2 - -2,7 °С през януари до 15,3 – 16,0 °С през юли. Средните минимални температури на горски просеки и поляни през зимата са до 0,5 - -1 °С по-ниски от тези на открито място, за за абсолютните максимални температури тази разлика може да бъде (в зависимост от размера на просеката) от 1 до 3-4 °С.

Графика 3. Средномесечна минимална температура-ст.Благоевград-норма и 1999-2008г.

Валежите са основен фактор за пречистване на атмосферата от замърсители. В разпределението на валежите в този район се забелязва относително увеличение на зимните валежи и чувствително намаление на летните валежи в сравнение с по-голямата част от територията на страната.

Забелязва се тенденция за изместване на минималните валежи от зимата към септември-октомври. Вероятността да падне валеж през януари 20 мм е 14%, а вероятността валежът да е в граници 41-60 мм е 24%. През юли тези проценти са съответно 22% и 32%. В последните 10 години има тенденция на намаляване на валежите от януари до юли и нарастването им през есента и началото на зимата, като максимумът се отмества от юни към ноември.

Влажността е характеристика тясно свързана са атмосферното замърсяване. При влажност над 60% серният диоксид се свързва с атмосферната влага и могат да се образуват капчици сярна киселина. Затова през студеното полугодие, което се характеризира с висока относителна влажност използването на твърдо и течно гориво за отопление е изключително неблагоприятно.

Високата влажност на въздуха е предпоставка за образуване на мъгли. Мъглите благоприятстват за повишаване нивото на замърсителите във въздуха. Максимална облачност се наблюдава през зимния сезон. Минималната облачност за гр. Благоевград е през месеците юли и август.

Положителен ефект за доброто разсейване на замърсителите в атмосферния въздух имат: силният вятър и валежите. Отрицателен ефект имат: слабите ветрове, случаите „тихо време“, температурните инверсии, мъглата и ниската облачност. Застоят на въздушните маси в центъра на града, предполага

задържане и натрупване на вредните емисии от битовия сектор и транспортните средства.

Данните за размера на засегнатите площи, броя на населението и процента на населението под влияние на наднормени концентрациите на ФПЧ₁₀, установени в резултат на моделирането са представени в следващата таблица.

Табл. 2. Данни за площта и населението, потенциално изложени на въздействието на нива на ФПЧ₁₀ надвишаващи СГН

Ниво на ФПЧ ₁₀ в $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Засегната площ в km^2	Засегнато население (брой жители)	Засегнато население (%)
28 - 40	0,4	1880	2,3
40 - 48	1	12107	15
Над 48	5,1	66819	82,7

3. Отговорни органи

Със Заповед №30/24.01.2008 г. на Кмета на Община Плевен е назначен Програмен съвет (прил. №3). Председател на Програмния съвет по разработване на Програмата е Калинка Спасова- гл. експерт сектор „ООС” в Община Благоевград.

За членове на Програмния съвет са избрани:

1. Теменужка Христова- ст. специалист "Озеленяване" в Община Благоевград
2. инж. Гергана Рабанова- ст. експерт „Опазване чистотата на атмосферния въздух” в РИОСВ- Благоевград

Отговорно лице по изготвяне на Програмата е Председателят на Програмния съвет, а лице за координация с РИОСВ - инж. Гергана Рабанова

В състава на Програмния съвет ще бъдат привлечени и представители на други институции и отдели при необходимост.

Лица за контакти:

Община Благоевград

2700, гр. Благоевград

пл. „Георги Измирлиев- Македончето” №1

тел.: 073 884416, факс: 073 884451

Калинка Спасова- гл. експерт сектор „ООС”

e- mail: kkrymova@abv.bg

РИОСВ- Благоевград

2700, гр. Благоевград

Ул. „Свобода” №1

тел.: 073 883 140 27, факс: 073 885158

инж. Гергана Рабанова- ст. експерт „Опазване чистотата на атмосферния въздух”

e- mail: blriosv@yahoo.com , e- mail: grabanova@abv.bg

4. Анализ на КАВ на територията на гр. Благоевград

4.1. Концентрации, наблюдавани през предходни години и методи за оценка

За оценка на КАВ на територията на гр. Благоевград се извършват постоянни измервания, чиито резултати са част от националната база данни, създавана и поддържана от ИАОС. Резултатите от измерванията по показателя ФПЧ₁₀, извършвани в периода 2004-2010 г., заедно с анализа и оценката на КАВ са предоставени от РИОСВ- Благоевград и приложени към разработката – приложение №4.

ФПЧ₁₀ се измерват в гр. Благоевград от 01.01.2004 г. в ПМ Благоевград, разположен тогава в новата сграда на РИОСВ- Благоевград на ул. "Свобода" №1 - характеристика на ПМ е представена в табл.2. Пробовземането е ръчно, 24-часа, през работните дни (без събота и неделя) и количеството на регистрираните данни е под 90% (329 средно денонощни стойности) - не изпълнява условията за качество на данните при непрекъснати измервания, посочени в чл. 20, ал. 3 на действащата тогава Наредба №9/1999 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици и олово в атмосферния въздух (обн., ДВ, бр. 46/1999 г.; изм. и доп., бр. 86/2005 г.; отм., ДВ, бр. 58/2010 г.) Вземането на пробите не съответства на еталонния метод по БДС EN 12341, съгласно разпоредбите на чл. 19, ал. 1 и прил. №8 на Наредба №9/1999 г.

Табл. 3. Характеристика на ПМ Благоевград- с ръчно пробонабиране

Местоположение	гр.Благоевград, ул. „Свобода”, в сградата на РИОСВ-Благоевград и РЛ- Благоевград
Класификация по Прил. № 1 от Наредба № 7/1999г.	ГФ (градски фонув)
Обхват на пункта	<100 – 2000 м
Година на въвеждане в експлоатация	2004- закрит на 01.01.2008 г.
Контролирани показатели за КАВ	ОСП, ФПЧ ₁₀ , SO ₂ , NO ₂ , Pb, Cd, Ni, As, ПАВ

От 01.01.2008 г. съгласно Заповед № РД-264 от 28.03.2007 г. на Министъра на околната среда и водите е въведена в експлоатация АИС-Благоевград, характеристиките на ПМ са дадени в табл. 1.

Използваният метод за измерване е различен от референтния - БДС EN 12341/2004.

Табл. 4. Обобщени данни от измерванията по показател ФПЧ 10 за периода 2008- 2010 г.

Година	Брой проби за годината	Брой превишения на СДН	Брой превишения на СДН + ДО	Максимална средноденонощна концентрация през годината	Средногодишна концентрация
	бр.	бр.	бр.	µg/m ³	µg/m ³
2007*	305	88	88	193,50	48,3
2008	364	100**	100**	251,81**	44,4
2009	359	64**	64**	212,45**	40,4
2010	359	58**	58**	159,19**	33,85

* Данните за 2007 г. са от ръчен пункт.

** Използвания метод е различен от референтния (БДС EN 12341/2004).

Информацията предоставена от РИОСВ- Благоевград съдържа анализ на резултатите за наличие на необходимия брой измервания, периодичността и периодите на пробовземане, съгласно изискванията към данните за КАВ. Подробно описание на дейностите по калибриране на средствата за измерване в АИС- Благоевград с отклоненията от нормалната работа, проблемите в управлението на системата на локално ниво и отчет на дейността за летния сезон на 2008 г. е представено в прил. № 2 (източник, РИОСВ-Благоевград). За летния период на 2007 г. данните са в прил. № 1- шест месечни доклади

Табл. 5. Норми за ФПЧ 10, съгл. Приложение № 3 към чл. 10 от Наредба №9/1999 г.- срокът за постигане на нормите е 31.12.2008 г.

Година	СДН за опазване на чов. здраве	СДН за опазване на чов. здраве + ДО	Допустим брой превишения	СГН за опазване на чов. здраве	СГН за опазване на чов. здраве + ДО
	µg/m ³	µg/m ³	бр.	µg/m ³	µg/m ³
2007*	50	60	35	40	43,2
2008	50	55	35	40	41,6
2009	50	50	35	40	40
2010	50	50	35	40	40

От 2008 г., с приемането на новата Директива 2008/50/ЕС за качество на атмосферния въздух и по-чист въздух за Европа се прилагат следните нива за ФПЧ₁₀:

- СДН- 50 µg/m³, която да не се превишава повече от 35 пъти в рамките на една календарна година при допустимо отклонение 50 % (СДН + ДО=75 µg/m³)
- СГН- 40 µg/m³ с допустимо отклонение 20 % (СГН+ ДО= 48 µg/m³)

4.2. Характер и оценка на замърсяването

Анализът на данните показва, че през 2010 г. се забелязва тенденция към намаляване нивата на ФПЧ₁₀.

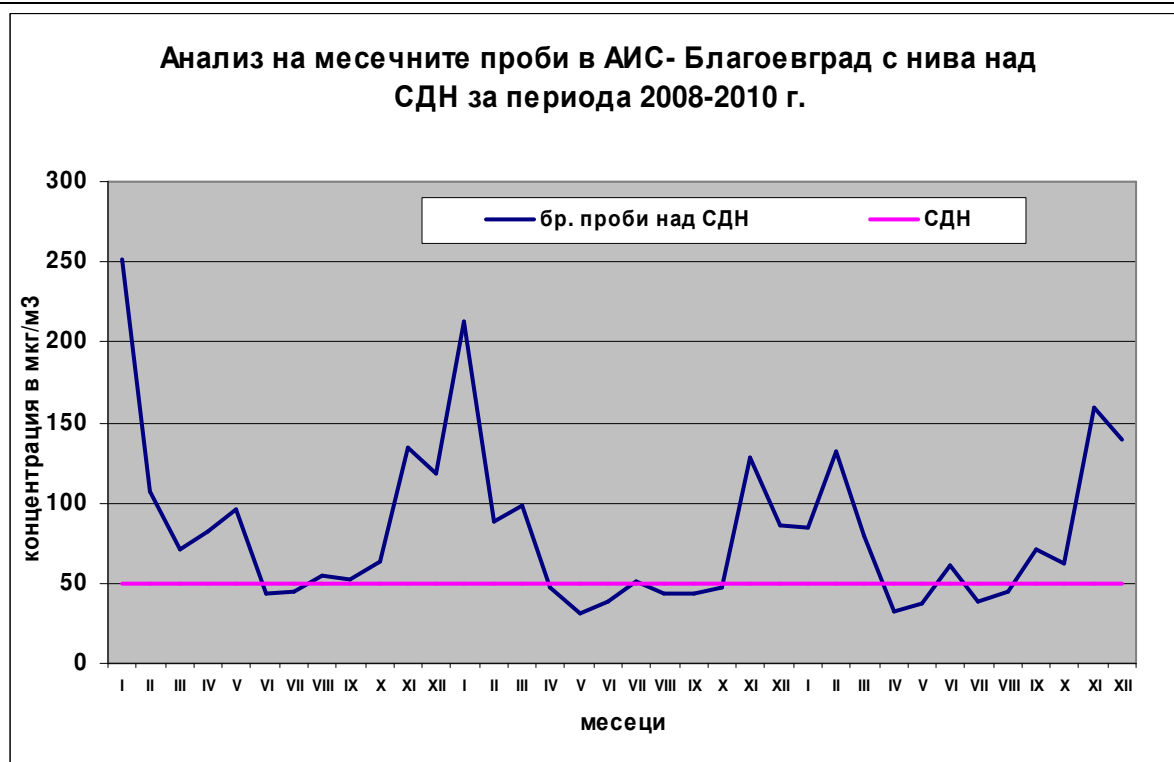
Табл. 6. Анализ на месечните данни в АИС- Благоевград за периода 2008-2010 г.

		Ед. м.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2008	Проби	бр.	31	29	31	30	31	30	29	31	30	31	30	31
	Проби над СДН	бр.	25	22	2	7	3	0	0	1	1	9	17	13
	Максимални СДН	µg/m ³	251.81	106.88	70.53	81.84	96.3	43.5	44.9	54.3	52.9	63.7	134.1	118.57
	СМК	µg/m ³	110.14	65.34	33.18	35.64	31.13	27.02	24.7	34.14	29.82	41.22	56.73	43.7
2009	Проби	бр.	31	27	31	30	31	30	31	31	30	31	29	27
	Проби над СДН	бр.	22	6	6	0	0	0	2	0	0	0	18	10
	Максимални СДН	µg/m ³	212.45	88.0	98.78	47.66	31.7	38.54	50.79	43.88	43.73	46.6	128.58	85.93
	СМК	µg/m ³	99.62	39.66	36.72	32.12	24.44	22.42	28.48	29.74	29.97	27.92	64.91	48.95
2010	Проби	бр.	31	28	31	30	31	30	28	31	29	31	30	31
	Проби над СДН	бр.	11	11	4	0	0	2	0	0	0	3	12	15
	Максимални СДН	µg/m ³	85.17	132.17	80.25	32.06	36.85	60.61	38.97	44.71	40.92	62.81	159.19	139.9
	СМК	µg/m ³	43.35	47.46	37.9*	22.72	21.69	24.99	23.97	31.9	25.02	28.19	47.43	51.54

На следващите графики е представена динамиката на месечните нива на ФПЧ₁₀, получени в резултат от анализа на данните, измерени в АИС-Благоевград през последните три години. Регистрираният брой дни с превишение на СДН, през тези години, неколккратно превишава допустимите 35 пъти за една календарна година - табл. 4. Превишена е също и СГН за опазване на човешкото здраве през 2007 г. с 20 %, 2008 г. с 11 % и 2009 г.- 1 %. През 2010 г. няма превишение на СГН.

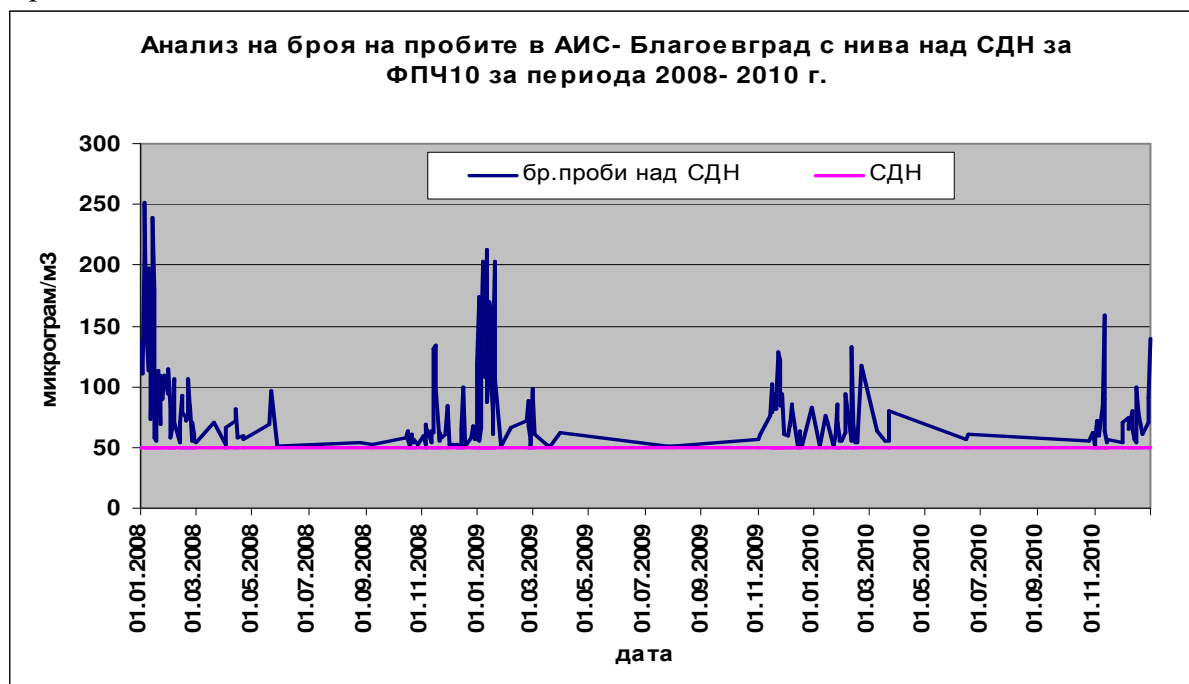
Характерът на движение на месечния брой проби с нива над СДН е цикличен (ясно изразен през целия тригодишен период) и много близък за разглежданите години. Максимумът е на ниво 11- 25 броя проби месечно. Правят впечатление ниските стойности през летния сезон и пиковите нива през отоплителния период.

Графика 4. Анализ на месечните проби на ФПЧ₁₀ с нива над СДН за периода 2008- 2010 г.

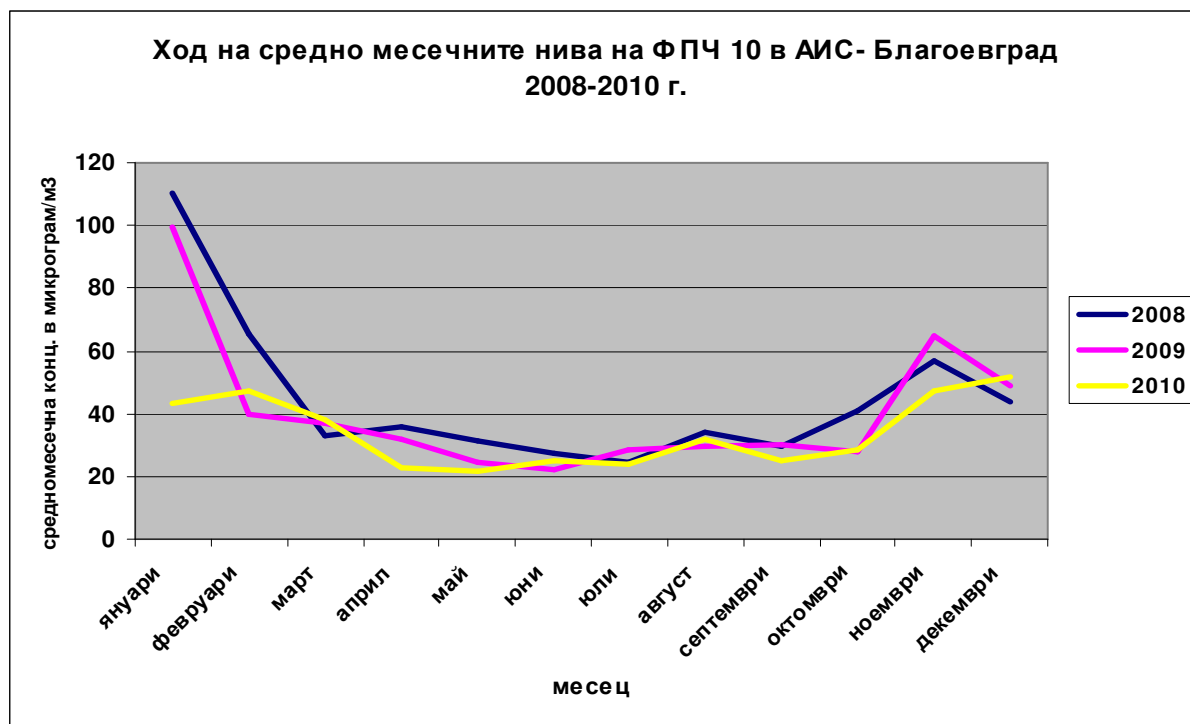

Регистрираните наднормени концентрации през пролетните и летните месеци са единични - в резултат на транспортните дейности и уноса на отложени вече прахови частици или от неблагоустроени площи, при по-силен вятър. Подробен анализ на сезонното разпределение е направен от РИОСВ-Благоевград- виж прил. №1- доклади.

Графика 5. Анализ на броя на пробите на ФПЧ₁₀ с нива над СДН за периода 2008- 2010 г.

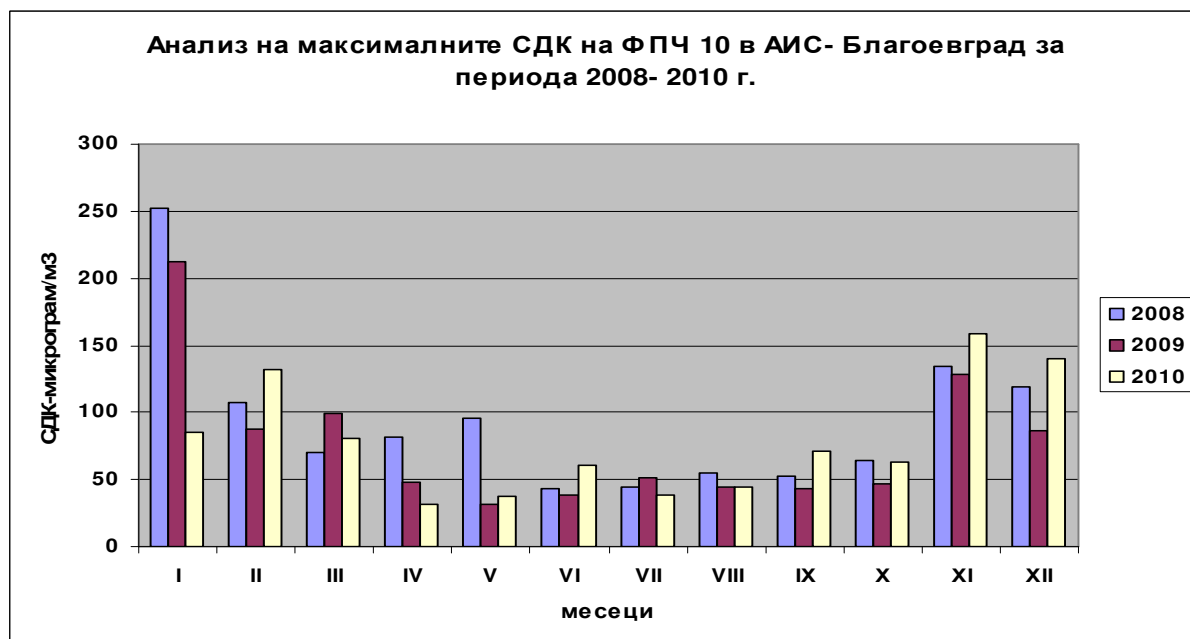

Графика 6. Анализ на средномесечните нива на ФПЧ₁₀ в АИС-Благоевград за периода 2008- 2010 г.

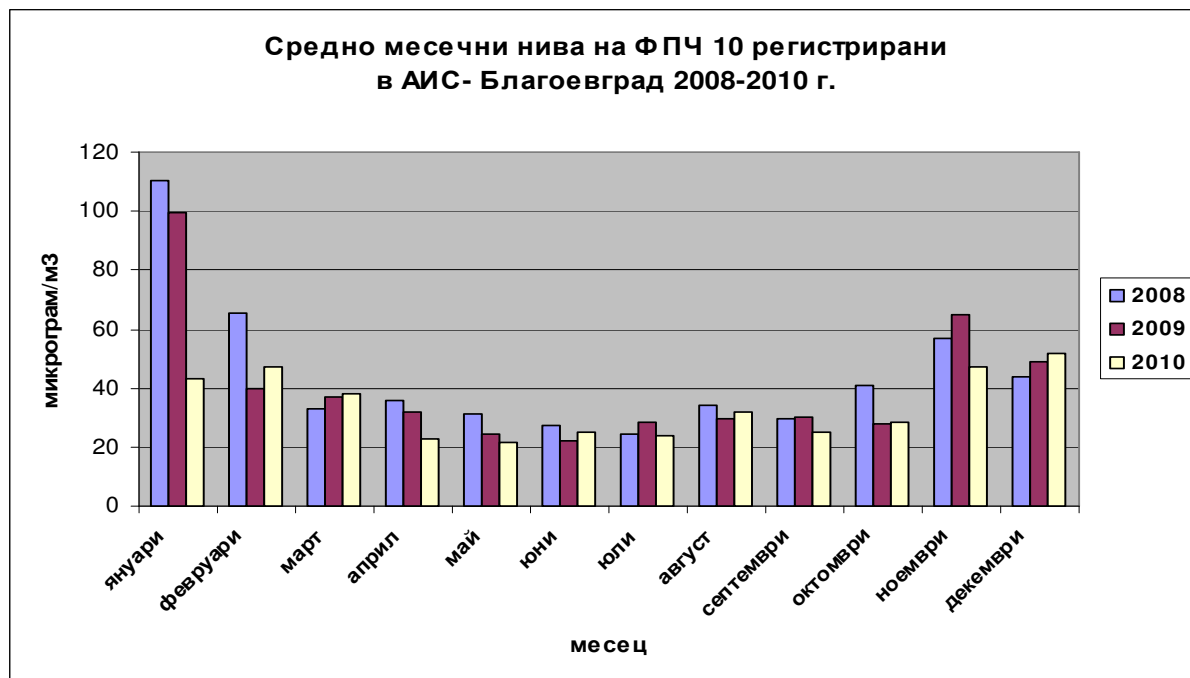

Линиите на движение на средномесечните нива на ФПЧ₁₀, определени за периода 2008 - 2010 г. са почти успоредни или се припокриват. Влиянието на отоплението през зимния период е силно изразено през месеците ноември-март. Допълнително средномесечните нива се завишават при неблагоприятни условия за разсейване (ниска скорост на вятъра, мъгли и температурни инверсии).

Графика 7. Анализ максималните СДК на ФПЧ₁₀ за периода 2008- 2010 г.

Графика 8. Анализ на средномесечните нива на ФПЧ₁₀ за периода 2008-2010 г.

Графика 9. Анализ на средногодишната концентрация на ФПЧ₁₀ за периода 2008-2010 г.

За периода 2008-2010 г. в АИС- Благоевград са отчетени превишения на СГН на ФПЧ₁₀ през 2008 и 2009 г. в диапазона от 1 до 20 %. Измерената СГК на ФПЧ₁₀ през 2008 г. е 44.4 µg/m³, а през 2009 г.- 40.4 µg/m³. През 2010 г. няма нарушение на СГН на ФПЧ₁₀.

5. Произход на замърсяването

5.1. Главни източници на емисии, причинители на замърсяването с ФПЧ₁₀

Източници на прахови емисии на територията на община Благоевград са:

- промишления сектор;
- обслужващия сектор- транспорт, търговия, административно- битови услуги, култура, образование, здравеопазване и др.

Влияние върху КАВ, по отношение на праховите частици, оказва също жилищният сектор, най- вече емисиите от локалното отопление на жилищата. През последните години особено значение придобиват също строителните дейности, както и незадоволителното състояние на инфраструктурата.

5.1.1. Точкови източници (ТИ)

Влиянието на основните точкови източници на емисии на ФПЧ₁₀ е представено в табл. 7 и 8 .(фиг.1 и фиг. 2).

Общата годишна емисия на ФПЧ₁₀ от всички производствени дейности на територията на община Благоевград през 2009 г. възлиза на 8,02 тона.

Табл. 7. Технически параметри на изпускащите устройства на промишлените и енергийните източници на емисии в атмосферния въздух (ТИ - точкови източници) с времевите им вариации на действие

№	Източник Име	Обем. поток m ³ /h	Емисии ФПЧ10 kg/h	Изх. Темп. °C	Вие. на комина m	работи часа на денонощие	Дневни вариации				работи дни в година	Годишни вариации			
							натовар- ване %	№				натовар- ване %	№		
								1	2	3			4	1	2
								25	25	50			74	26	
2	"Струматекс" ДД	8385	0.4	182.3	75	6	25/75	да	не	не	270	74/26	да	не	
3	Пивоварна "Карлсберг	11067	0.15	156.6	20	12	50/50	да	да	не	365	100	да	да	
4	България" АД	10967	0.16	154.6	20	12	50/50	да	да	не	365	100	да	да	
								33	67				20	37	43
5	"Благоевград БТ" АД	9483	0.45	183	20	8	33/67	да	не		209	57/43	да	да	не
6	"Благоевград БТ" АД	10132	0.51	187.6	20	8	33/67	да	не		72	20/80	да	не	не
								4	71	25			3	97	
7	"Благоевград БТ" АД	10008	0.47	195.7	20	18	75/25	да	да	не	365	100	да	да	
8	"Благоевград БТ" АД	7838	0.1	158.3	20	1	4/96	да	не	не	12	3/97	да	не	
								12.5	12.5	75.0			74	26	
9	МБАЛ- Благоевград	18926	0.97	114	12	3	12.5/87.5	да	не	не	365	100	да	да	
1	КФМ- Благоевград	5746	0.01	137.6	19.5	6	25/75	да	да	не	270	74/26	да	не	
								33	67				3	97	
10	"Агромах" ЕООД	20765	0.05	82.6	32	8	33/67	да	не		10	3/97	да	не	
11	"Пиринстройинженеринг" ЕАД - "Симитли"	17682	1.249	55.9	13	8	33/67	да	не		10	3/97	да	не	
								33	67				10	36	54
12	"Пиринстройинженеринг" - с. Логодаж	11720	0.6	14	8	8	33/67	да	не		167	46/54	да	да	не
13	"Благоустройствени строежи" ООД - с. Изгрев	10233	0.317	52.8	17	8	33/67	да	не		37	10/90	да	не	не

Годишната емисия за отделните промишлени източници е изчислена като произведение на масовия поток на праховите частици (по данни от мониторинга) и режима на работа на инсталациите в годишен мащаб, посочени в табл. 7 и табл. 8. Данните са с висока достоверност, тъй като са получени в резултат на извършени собствени и/или контролни измервания (източник- РИОСВ-Благоевград)

Табл. 8. Размер на годишната емисия за 2009 г. от точковите източници на територията на община Благоевград

№	Източник	Работни часове за годината	Емисии ФПЧ ₁₀	
		h/Y	kg/h	Mg/Y
1	"Струматекс" АД	1620	0.4	0.648
2	Пивоварна "Карлсберг България" АД	4380	0.15	0.657
3		4380	0.16	0.701
4	"Благоевград БТ" АД	1672	0.45	0.752
5	"Благоевград БТ" АД	576	0.51	0.294
6	"Благоевград БТ" АД	6570	0.47	3.088
7	"Благоевград БТ" АД	12	0.1	0.001
8	МБАЛ- Благоевград	1095	0.97	1,062
9	КФМ- Благоевград	1620	0.01	0.016
Асфалтови бази и ТСИ				
10	"Агромах" ЕООД	80	0.05	0.004
11	"Пиринстройинженеринг" ЕАД - "Симитли"	80	1.249	0.100
12	"Пиринстройинженеринг" - с. Логодаж	1336	0.6	0.802
13	"Благоустройствени строежи" ООД - с. Изгрев	296	0.317	0.094
Общо:				8,020

5.1.2. Линейни източници

Емисиите от транспорта са определени за основните комуникационни артерии в гр. Благоевград- 20 улични отсечки (табл. 9). За тях е извършена и дисперсионна оценка като размера на емисията е изчислен въз основа на емисионните фактори, включващи емисиите от ауспуха, от изтриването на спирачки, съединители, гуми и от настилката, по която се движат МПС. Броят на дъждовните дни през годината, влияещи пряко върху емисията от триене и вторичния унос също е включен при изчисленията (използвани са данните от таблицата на НИМХ-Благоевград).

Годишната емисия на ФПЧ₁₀ е изчислена за отделните улични отсечки- табл. 10- фиг. 3. Размерът на годишната емисия е изчислен като произведение от емисионните фактори, интензитетът на МПС и дължината на уличните отсечки – таблици 9 и 10.

Табл. 9. Данни за комуникационната натовареност на улиците, участието на товарния транспорт и изчисляване на 24-часов интензитет на автомобилното движение

Наименование на улиците		Средноденонщна интензивност	Дял камиони от МПС	Тип крайпътно застрояване
		МПС/2411	%	
1	бул. "Св. Св. Кирил и Методи"	24809	0.03	202
2	бул. "Св. Св. Кирил и Методи"	24694	0.04	206
3	бул."Васил Левски"	28677	0.05	205
4	бул."Васил Левски"	12592	0.07	201
5	бул."Васил Левски"	12592	0.07	201
6	ул. "Александър Стамболийски"	27637	0.04	205
7	ул. "Александър Стамболийски"	16033	0.04	201
8	ул. "Иван Михайлов"	20239	0.03	201
9	ул. "Св. Димитър Солунски"	19022	0.04	104
10	ул. "Св. Димитър Солунски"	24588	0.04	206
11	ул. "14-ти полк"	21617	0.03	102
12	ул. "Григор Пърличев"	15124	0.01	205
13	ул. "Полковник Дрангов"	13672	0.03	205
14	ул. "Стефан Стамболов"	18393	0.03	203
15	пл. "Гоце Делчев"	16854	0.03	207
16	ул. "Освобождение" жп прелез	11337	0.04	202
17	ул. "Яне Сандански"Пред ЦДГ	12577	0.03	204
18	ул. "Джеймс Баучер"	28198	0.02	206
19	ул. "Славянска"	10503	0.04	0
20	ул. "Митрополит Борис"	18683	0.02	205

Табл. 10. Изчислена емисия на ФПЧ₁₀

Тип улица	Емисия ФПЧю в [g/km]	
	сумарна	
	Леки МПС	Тежки МПС
Главни градски улици със светлинно управление на предимството, ниско ниво на препятствия	0.04888	0.5263
Главни градски улици със светлинно управление на предимството, средно ниво на препятствия	0.06964	0.8076
Главни градски улици със светлинно управление на предимството, високо ниво на препятствия	0.09998	1.0212
Странични(квартални) улици в гъсто застроен район	0.10569	1.5090

Годишната емисия на ФПЧ₁₀ е изчислена за отделните улични отсечки като размерът на сумарната емисия е 15,2 тона

5.1.3. Площни източници

Извършена е обработка на данните за битовото отопление, моделирано като площни източници, предвид характера на източниците и изпускащите устройства (множество, близо разположени, комини с малка височина). Структурата на битовото отопление в жилищните райони е представена в табл. 11.

Табл. 11. Структура на битовото отопление

Жилищни райони със:		Структура по вид използвана енергия в районите на Благоевград		
застрояване	тип	електроенергия	горива	други
Еднофамилно - 1-2 етажа	А	10%	75%	15%
Кооперации до 3-5 етажа	Б	42%	43%	15%
Колективно над 5 етажа	В	75%	10%	15%

Типът на застрояване също е дефиниран в табл. 11. В тази таблица е представено процентното разпределение на жилищата по вида на използваната енергия за битово отопление.

Емисиите от битовото отопление с принос към замърсяването на КАВ с ФПЧ₁₀ основно са вследствие употребата на твърди горива – въглища, брикети и дърва за огрев. Предвид голямата несигурност в данните за количеството и вида на употребените през 2009 г. горива на територията на града, изчисленията са направени въз основа на енергийния баланс на домакинствата и средната за страната употреба на твърди горива за периода 2003 – 2008 г. (по данни на НСИ).

Режимът на работа, размерът на емисионните фактори и годишната емисия е представен в табл. 12. Приет е следния модел за определяне на годишната емисия:

1. жилищните райони са определени в три категории (А, Б, В) като полигони в зависимост от типа и етажността на жилищните сгради – табл. 11;
2. въз основа на данните от Община Благоевград за броя на домакинствата по райони е направено разпределението им по отношение използването на трите вида източници на топлоенергия за бита (електрическа, твърди горива и др.) - табл. 11;
3. за всяко домакинство, използващо за отопление твърдо гориво, е приписано годишно количество от съответния вид (въглища, брикети, дърва) съгласно средно статистическите за страната (източник, НСИ);
4. емисионните фактори при употреба на твърди горива са представени в табл. 12;
5. годишната емисия по полигони е произведение от броя на домакинствата, използващи твърди горива и годишния емисионен фактор за домакинство.

Режимът на работа на битовото отопление с времевите вариации е описан в табл.12.

Табл. 12. Данни за приетата употреба на горива за отопление от домакинствата и емисията на ФПЧ₁₀ при изгарянето им в гр. Благоевград

			Употреба на твърди горива			
			въглища	брикети	дърва	общо
Усреднено потребление на енергия в България от домакинствата, ползващи твърди горива за отопление		GJ/Y	3.487	0.511	15.182	19.181
		%	18	3	79	-
Параметри на горивния процес	работен график	h/Y	900	900	900	900
	темп. изх. газове	°C	150	150	150	150
Емисия ФПЧ ₁₀	на домакинство	kg/Y	3.1	0.2	9.1	12.4
Емисия ФПЧ ₁₀	на домакинство	kg/h	0.003	0.001	0.010	0.014
Емисия ФПЧ ₁₀	общо от битово отопление в Благоевград	Mg/Y	39	2	115	155

В резултат е изчислена годишната емисия на ФПЧ₁₀ от битовото отопление в гр. Благоевград в размер на 155 тона - табл. 12. Броят на домакинствата, използващи твърди горива, за които са направени изчисленията е посочен в табл. 13.

В тази връзка неопределеността на използвания изчислителен метод произтича от невъзможността да бъдат взети под внимание реалния брой домакинства, отопляващи се с твърди горива и действително използваните количества горива. Употребените количества горива от отделните домакинства зависят от:

- топлоизолационните свойства на жилищата;
- ефективността на използваните горивни системи;
- качеството на горивата;
- личните нагласи и физиологични изисквания за топлинен комфорт;
- конкретните метеорологични условия.

В следващата табл. 13 са параметрите на отделните полигони, съответстващи на включените в тях жилищни квартали и райони - представени на фиг. 4. За всеки отделен полигон е изчислен размера на емисията, въз основа на характерните за него параметри- табл. 15.

Табл. 13. Данни за основните площни източници на емисии на ФПЧ₁₀ в гр. Благоевград

Полигон	Квартал	бр. жители	бр. жилища по полигонали	Застро яване тип	Жилища с битово отопление на:			Параметри на площния източник		
					ел. енергия	горива	други	вис. на комина	емисия ФПЧ ₁₀	темп. изх. газове
					бр.	бр.	бр.	m	kg/h	°C
Полигон 7	"ОРЛОВА ЧУКА"	1752	6834	В	5126	683	1025	25	9.4	150
	"АЛЕН МАК"	4349								
	"ЕЛЕНОВО" 1	6370								
	"ЕЛЕНОВО" 2	6402								
	"БЯЛА ВИСОТА"	1183								
Полигон 2	"ОСВОБОЖДЕНИЕ"	1805	610	Б	256	262	92	15	3.6	150
Полигон 11	"ВАРОША"	846	290	Б	122	125	43	15	1.7	150
Полигон 5	"ГРАМАДА"	4423	1500	А	150	1125	225	8	15.4	150
Полигон 9	"КВ. СТРУМСКО"	1049	350	А	35	263	53	8	3.6	150
Полигон 10	"ЖК СТРУМСКО"	9228	3152	Б	1324	1355	473	15	18.6	150
Полигон 4	"ЗАПАД"	3531	1340	Б	563	576	201	15	7.9	150
	"ОРБИТА"	421								
Полигон 1	"ЦЕНТЪР"	7418	2539	А	254	1904	381	8	26.1	150
Полигон 3		6159	2108	Б	885	906	316	15	12.4	150
Полигон 6		14413	4933	А	493	3700	740	8	50.8	150
Полигон 8		11457	3921	Б	1647	1686	588	15	23.1	150
Общо			80806	27576		10854	12585	4136	-	173
общо в %					39%	46%	15%	-	-	-
средно в % за страната през 2009 г.					6%	67%	28%	-	-	-

5.2. Информация за замърсяването от други райони

Замърсяването от други райони влияе върху нивото на регионалния фон, който в случая е от съществено значение. Поради липса на регионална фонова станция и лабораторни данни за нивото на регионалния фон, при моделирането е приет фон в размер на 17,5 µg/m³, включващ средногодишната стойност в КФС „Рожен“ (13,25 µg/m³) и нивото, характерно за региона. (табл. 14).

Характерното за региона ниво е определено въз основа на обективна оценка за ситуацията в района, включваща влиянието на приетите като несъществени източници: селско стопанство, др.подвижни средства (ж.п. и др. техника), извън пътна техника, природни източници, трансгранични и др., в които е взето под внимание влиянието на действащите кариери на територията на Община Благоевград, депото за строителни и битови отпадъци. Съгласно

изискванията за качество на оценката (раздел I, табл. 16, приложение № 8 от Наредба №12/2010 г. (ДВ, бр. 58/2010 г.), допустимо е неопределеността на този метод за оценка да достигне до 100%, но в случая липсват данни от измервания, поради което е приложен посочения подход.

Табл. 14. Данни за средногодишните нива на ФПЧ₁₀ в КФС „Рожен” (източник ИАОС)

Година	Брой регистрирани данни	Средногодишна концентрация [µg/m ³]
2005	315	8,97
2006	344	8,09
2007	270	9,79
2008	303	11,13
2009	357	13,25
2010	352	16,10

Регионалното фоново ниво се определя от източниците на емисии в страната и региона, както и трансграничното влияние. Разликата между измерените нива на ФПЧ₁₀ в гр. Благоевград и нивото на регионалния фон е в резултат от влиянието на транспорта, промишлените дейности, отоплението в административно-битовия сектор. Процентното им съотношение е представено в следващата таблица.

Като несъществени са означени емисиите от източниците, чието участие е под 3% и за тях не е правен самостоятелен анализ (съгласно указанията към формулярите, включени в работния документ на службите на Комисията и базирани на Решение 2004/224/ЕО).

Табл. 15. Участие на отделните източници на емисии на ФПЧ₁₀ на територията на гр. Благоевград

№	Източник на емисия	Годишна емисия на ФПЧ ₁₀ 2009 г.	
		Тон	%
1.	Транспорт	15,2	8,6
2.	Промишленост	7,2	4,0
3.	Селско стопанство	Несъществена	-
4.	Комунално-битово отопление	155	87,4
5.	Морски транспорт	0	-
6.	Други подвижни средства (ж.п и др.техника), извън пътна техника	Несъществена	-
7.	Природни източници	несъществена	-

8.	Трансгранични	несъществена	-
9.	Други	несъществена	-
	Общо		100

6. Анализ на ситуацията

За оценка на влиянието, което оказват отделните източници върху КАВ на територията на гр.Благоевград, е извършено дисперсионно моделиране на емисиите на ФПЧ₁₀ за 2009 г. с програмния продукт SELMA^{GIS}. Направен е анализ на отделните видове източници и размера на техните емисии, на базата, на който е извършено моделиране. Резултатите от моделирането (виж. прил. № 2) са представени в съответствие с разпоредбите на чл. 13, т. 2 на Наредба №12/2010 г. (ДВ, бр. 58/2010 г.) и отговарят на изискванията на раздел II, приложение № 8 като осигуряват информация относно дяловото участие на моделираните източници в средногодишната концентрация на ФПЧ₁₀ за рецепторните точки.

Табл. 16. Данни за нивото на ФПЧ₁₀ през 2009 г.

Получени от:	Максимална измерена концентрация [µg/m ³]	Брой превишения на СДН [50 µg/m ³]	90,4-ти перцентил [µg/m ³]	Средногодишна концентрация [СГН – 40 µg/m ³]	Неопределеност [%]
АИС „Благоевград“	212.45	64	-	40,4	
Моделиране със SELMA ^{GIS}	-	150	82	48,21	19,53

Резултатите от моделирането са оформени в самостоятелен доклад. Към тях е поставено нормативно изискване за качество на данните (раздел I, табл. 16, приложение № 8 от Наредба № 12/2010 г.) - 50% неопределеност за средногодишните стойности. Към настоящия момент няма такова изискване по отношение на средноденонощните стойности (не е определено).

Неопределеността при моделирането е изчислена, съгласно нормативните изисквания като разлика от измереното и изчисленото ниво на ФПЧ₁₀ в пункта за мониторинг за разглеждания период спрямо СГН=40 µg/m³ за ФПЧ₁₀.

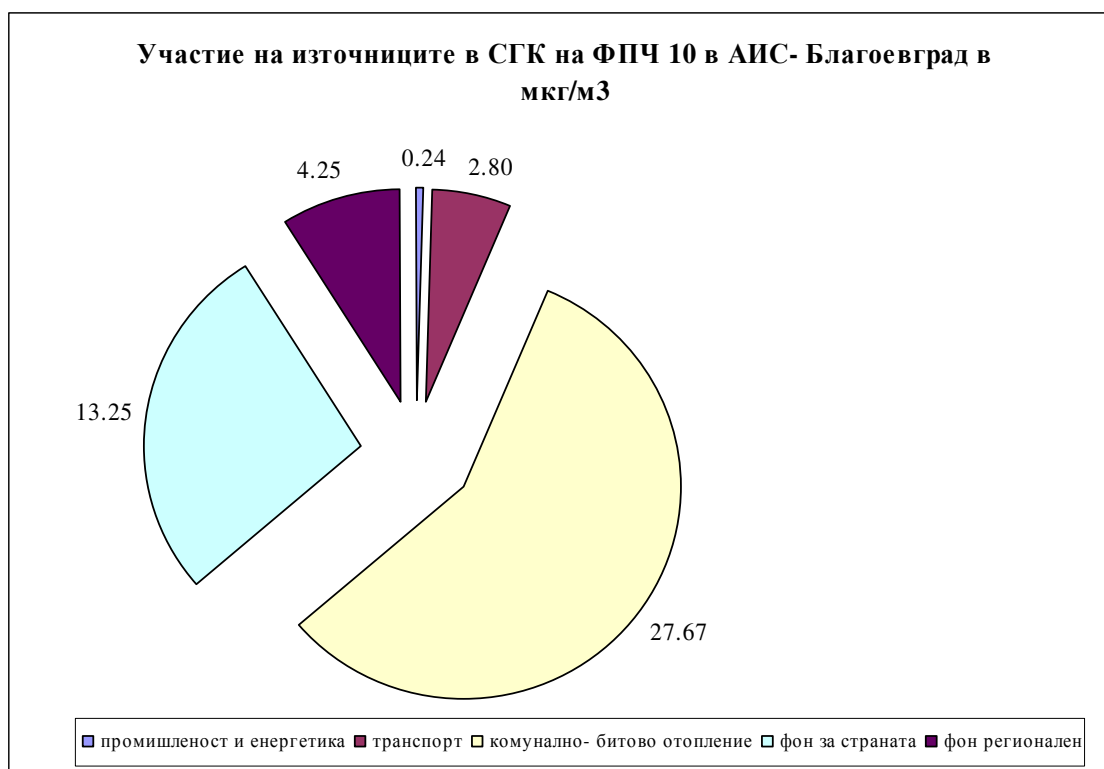
При направеното моделиране е постигната за 2009 г. неопределеност под 50% - табл. 16. Неопределеността на резултатите от моделирането за 2009 г. е изчислена въз основа на измерванията в АИС „Благоевград“ (BG0058A) - постигнатият резултат спрямо СГН=40 µg/m³ е 19,53%.

Със SELMA^{GIS}, освен СГК на ФПЧ₁₀, е възможно да бъде определен брой превишения на СДН въз основа на установена корелация между 90,4-тия перцентил и СГК. Тази възможност е използвана при моделирането като са представени получените резултати. Моделът обаче не изчислява СДК - използва се годишна роза на ветровете. В тази връзка, броят на превишенията и 90,4-тия перцентил са третираны като допълнителен параметър, позволяващ да се определи точността на приетите модели за отделните източници при

дисперсионната симулация и до колко техните времеви вариации на емисии в съпоставка със статистическите метеорологични параметри се доближават до реалните ситуации.

Табл. 17. Участие на отделните източници и фона при формирането на средногодишната концентрация на ФПЧ₁₀ в рецепторната точка, АИС - Благоевград през 2009 г.

Източник	Имисия [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Участие в %
Промисленост и енергетика	0,24	0,5
Транспорт	2,8	5,8
Комунално-битово отопление	27,67	57,4
Фон за страната	13,25	27,5
Фон регионален	4,25	8,8

Промислените източници, разположени в рамките на града и емисиите им за 2009 г. са представени на фиг. 1, графична част, а тези извън града - на фиг. 2, графична част. Тяхното влияние върху нивото на ФПЧ₁₀ в Благоевград е визуализирано на фиг. 6, като изчисленото максимално средногодишно ниво на ФПЧ₁₀ в размер на $2,88 \mu\text{g}/\text{m}^3$ се намира в рамките на индустриалната зона в близост до „Благоевград БТ“ АД и до кръстовището на улиците „Васил Левски“ и „Вихрен“.

От влиянието на външните източници (фиг. 5) по-осезаемо е това на асфалтовата база на „Благоустройствени строежи“ в с.Изгрев.

В рецепторната точка на АИС „Благоевград“, влиянието на всички точкови източници е в размер на $0,24 \mu\text{g}/\text{m}^3$ - фиг. 6, графична част.

Замърсяването на АВ от транспорта е представено на фиг. 7, графична част. Високите нива, както и максималното ниво се отчитат в централната градска част:

- максималното ниво в размер на $70,6 \mu\text{g}/\text{m}^3$ попада на ул „Джеймс Баучер“, в близост до кръстовището с ул. „Александър Стамболийски“, в рамките на уличното платно и бързо намалява до нива под $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ с отдалечаване от комуникационните съоръжения;
- в рецепторната точка на АИС „Благоевград“ е изчислено ниво в размер на $2,80 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Битовото отопление има най-значително участие върху КАВ на територията на гр. Благоевград - фиг. 8. Въпреки сезонното влияние, изчисленото максимално ниво достига до $106,65 \text{g}/\text{m}^3$ и се наблюдава в полигон № 6, в близост до полигон № 8 в централна градска част (фиг. 4). В полигони №№ 6, 8 и 1 нивата са над СГН+ДО. В полигони №№ 3, 4 и 5 нивата са над ГОП (от $28 \mu\text{g}/\text{m}^3$ нагоре), а в полигони №№ 2, 9, 7, 10, 11 - между $28 \mu\text{g}/\text{m}^3$ и $48 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

В рецепторната точка на АИС „Благоевград“ влиянието на битовото отопление е в размер на $27,67 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Процентното разпределение на прираста на средногодишната концентрация на ФПЧ₁₀ за моделираните източници в рецепторната точка на АИС- Благоевград (без фон) е следното:

- промишленост - 0,78%
- транспорт - 9,12%
- битово отопление - 90,10%

Включеният фон ($17,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$) представлява 36,30% от изчисленото при моделирането средногодишно ниво в АИС-Благоевград в размер на $48,21 \mu\text{g}/\text{m}^3$, получено в резултат от влиянието на всички източници- фиг. 9.

6.1. Подробно описание на факторите, причина за нарушеното КАВ

6.1.1. Неблагоприятни климатични условия

Климатичните условия оказват значително влияние върху КАВ. За района на Благоевград са характерни неблагоприятни фактори като топографски особености и климатични условия, влошаващи разсейването на локално емитираните замърсители и водещи до регистрацията на високи концентрации. Неблагоприятните метеорологични условия рефлектират силно върху ниско емитиращите източници - транспорт (с целогодишно действие) и битово отопление (със сезонно действие и в пряка зависимост от температурата на околната среда).

От направения анализ на средноденонощните концентрации на ФПЧ₁₀ в АИС- Благоевград за 2009 г. се установява, че СДК надвишаващи СДН са характерни за дните със скорост на вятъра по- малка или равна на 1,5 m/s - 61 дни от общо 64 дни с превишения на СДН по показателя ФПЧ₁₀. Това е видно от данните, предоставени от НИМХ и е документирано в следващата таблица.

Ситуацията през 2009 г. не е единичен случай, защото подобно е положението и през 2010 г. - табл. 19. От общо 48 дни с превишения на СДН за ФПЧ₁₀, за 43 от тях скоростта на вятъра е под 1,5 m/s. Само за пет дни скоростта е по-голяма като за два от дните е отчетена висока облачност (над 8 бала), а за други два - скорост над 6 m/s с условия за вторичен унос на прах от земната повърхност.

Табл. 18. Метеорологични данни за дните с превишения на СДН за ФПЧ₁₀ през 2009 г.- със син цвят са означени дните със скорост на вятъра над 1,5 m/s

Година	Месец	Ден	Средноденонощна скорост на вятъра, m/s	Измерена концентрация [µg/m ³]
2009	1	1	0.0	173.91
2009	1	2	0.0	142.98
2009	1	3	0.5	54.96
2009	1	4	0.0	66.49
2009	1	5	0.0	142.54
2009	1	6	0.0	203.41
2009	1	7	0.0	198.71
2009	1	8	0.5	144.19
2009	1	9	0.5	108.18
2009	1	10	0.0	212.45
2009	1	11	0.0	87.17
2009	1	12	0.0	115.15
2009	1	13	0.0	170.69
2009	1	14	0.3	160.21
2009	1	15	0.0	104.96
2009	1	16	2.1	77.34
2009	1	17	0.8	60.61
2009	1	18	0.0	132.29
2009	1	19	0.0	202.57
2009	1	20	1.9	106.37
2009	1	26	0.0	50.97
2009	1	28	0.0	53.48
2009	2	5	0.0	65.74
2009	2	23	0.0	71.94
2009	2	24	0.0	88
2009	2	25	1.3	67.36

2009	2	26	2.6	56.64
2009	2	27	1.5	50.22
2009	3	1	0.0	98.78
2009	3	2	0.0	93.70
2009	3	3	0.0	60.32
2009	3	16	0.4	52.41
2009	3	20	0.5	50.76
2009	3	31	0.0	62.72
2009	7	25	0.5	50.79
2009	7	31	1.1	50.69
2009	11	2	0.0	57,00
2009	11	4	0.0	60,68
2009	11	14	0.0	75,78
2009	11	15	0.0	102
2009	11	16	0.0	94,53
2009	11	17	0.0	79,21
2009	11	18	0.0	94,01
2009	11	19	0.0	81,09
2009	11	20	0.0	81,68
2009	11	21	0.0	92,30
2009	11	22	0.0	123,84
2009	11	23	0.0	128,58
2009	11	24	0.0	121,32
2009	11	25	0.0	84,15
2009	11	26	0.0	89,98
2009	11	27	0.3	94,32
2009	11	28	0.5	63,78
2009	11	29	0.0	61,12
2009	12	3	0.0	59,49
2009	12	5	0.0	70,33
2009	12	6	0.0	67,60
2009	12	7	0.0	85,93
2009	12	8	0.0	83,28
2009	12	15	0.3	50,42
2009	12	16	0.0	64,13
2009	12	17	0.1	57,49
2009	12	19	0.0	50,97
2009	12	29	0.0	83,36

Табл. 19. Метеорологични данни за дните с превишения на СДН за ФПЧ₁₀ през 2010 г.- със син цвят са означени дните със скорост на вятъра над 1,5 m/s

Година	Месец	Ден	Средноденонощна скорост на вятъра, m/s	Измерена концентрация [µg/m ³]
2010	1	7	3.8	51.11
2010	1	14	0.0	76.32
2010	1	15	0.3	69.93
2010	1	21	0.0	50.58
2010	1	24	0.6	59.28
2010	1	25	0.0	85.17
2010	1	26	0.9	69.63
2010	1	27	0.0	70.40
2010	1	28	0.3	57.44
2010	1	29	0.0	54.86
2010	1	30	2.3	55.91
2010	2	3	0.0	62.36
2010	2	4	0.0	99.33
2010	2	9	0.4	54.70
2010	2	10	0.0	61.35
2010	2	11	0.0	132.17
2010	2	12	2.9	67.56
2010	2	14	0.0	54.21
2010	2	15	0.5	61.90
2010	2	16	0.3	64.63
2010	2	17	0.8	54.27
2010	2	20	6.1	116.95
2010	3	11	0.0	63.75
2010	3	18	0.3	55.03
2010	3	22	0.0	55.74
2010	3	23	0.0	80.25
2010	6	15	0.3	56,76
2010	6	17	0.5	60,61
2010	10	26	0.0	55.22
2010	10	30	0.0	62.22
2010	10	31	0.0	62.81
2010	11	1	0.3	51.74
2010	11	2	0.0	55.83
2010	11	3	0.0	72.55
2010	11	4	0.0	70.50
2010	11	5	0.0	71.91
2010	11	6	0.0	59.95

2010	11	10	10.6	84.2
2010	11	11	2.6	159.19
2010	11	12	0.0	89.91
2010	11	13	0.0	64.06
2010	11	14	0.0	53.76
2010	11	15	0.0	56.67

Липсват данни от текущ анализ на специфичните метеорологични условия и регистрираните превишения с оценка на причинно- следствената връзка между тях. За ефективността на оценката от особена важност е да бъде извършван такъв анализ веднага след регистрирането на данните. Необходимо е той да се прави по единна национална методика.

6.1.2. Характеристика на източниците, причина за нарушеното КАВ

Резултатите от моделирането определят влиянието на комунално-битовото отпление като най- значимо от локалните източници- 57,4 %.

В гр. Благоевград няма изградена централна топлоснабдителна мрежа, поради което се използват локални отоплителни системи на твърдо гориво с периодичен характер на действие. Горивният процес е променлив, с ниска ефективност, с периоди на високи емисии по време на разпалване и допълване.

Използваните горивни устройства са с нисък коефициент на полезно действие (КПД=40-60%). Изпускащите им устройства, поради характера на застрояване, са ниски и често не изпълняват условията за отстояние между сградите, което води до появата на аеродинамична сянка и изключително лоши условия за разсейване. Появата на температурни аномалии във вертикала допълнително затрудняват износа на емисиите във височина и тяхното разсейване.

Промислените източници са с минимален размер на емисията, тяхното разположение върху територията на гр. Благоевград, както и характеристиката на изпускащите им устройства, оказват незначително въздействие върху качеството на атмосферния въздух. Въпреки това е необходимо за намаляване размера на емисиите да продължи изпълнението на всички регулаторни мерки на национално ниво по спазване на емисионните норми, условията в решенията по ОВОС, комплексните разрешителни и др.

Праховите емисии от транспорта са свързани с употребата на горива, с изтриване на спирачки, феродо на съединители, гуми и настилка. Допълнително динамиката на движението предизвиква вторичен унос от отложения вече прах. Факторите (без вторичен унос) са свързани с използвания автомобилен парк. Вторичният унос и изтриването на настилка са свързани с вида и състоянието на пътната инфраструктура. Емисиите от транспорта нямат ясно изразен сезонен характер и в годишен мащаб могат да се приемат за постоянни, но вторичният унос е подчинен на метеорологичната обстановка (намалява при влага и валежи). Характерен за тях е начина на изпускане - от много малка височина или

директно от повърхността на настилка, което в зависимост от начина на застрояване на градската улична мрежа оказва съществено влияние на разпространението на емисиите.

В гр. Благоевград централните улици масово са двустранно застроени, което води до високи нива на прахови емисии по линията на застрояването и сравнително малък териториален обхват в напречната ос на улицата.

Това създава условия за участие на транспорта до 5,6% при формиране на нивото на ФПЧ₁₀ в централната част.

На територията на гр. Благоевград се наблюдават и неорганизираните прахови емисии, причинени от дейности като:

- строителството в рамките на града, с което се уплътняват централните градски части, създавайки условия за лошо вентилиране на жилищните, търговските и административните райони;
- неизпълнение на заложеното в проектите озеленяване и благоустрояване на прилежащите площи или липсата на необходимите грижи за поддържане на реализирано такова;
- ремонт и рехабилитация на съществуващите инфраструктурни мрежи, свързани с изкопни работи, неизвършвани съгласно най-добрите практики;
- подготовка, производство и транспорт на строителни смеси и материали, непосредствено свързани с осъществяването на строителство;
- товаро-разтоварните работи и изнасянето на прахообразуващи материали с автомобилните гуми при напускане на производствени и строителни площадки;
- паркирането в зони без твърда настилка (тревни и неблагоустроени площи) и движението на МПС по черни пътища.

6.2. Възможни мерки за подобряване на КАВ

За формулиране на възможните мерки са използвани следните насоки:

I. Относно влиянието на битовото отоплението:

1. Намаляване на емисиите, свързани с вида на използваното гориво:

- контрол с цел гарантиране качеството на използваните горива
 - стимулиране използването на нискоемисионни горива
- #### **2. Намаляване на емисиите чрез повишаване на енергийната ефективност**
- употреба на ефективни горивни съоръжения
 - стимулиране топлоизолирането на сградите.

II. Относно влиянието на транспорта:

1. Намаляване на емисиите от използването на МПС

- ограничаване употреба на МПС с високи нива на емисии на прах в национален мащаб
- стимулиране употребата на МПС с ниски нива на емисии на прах в национален мащаб

-
- въвеждане на МПС с ниски емисии на прах в масовия транспорт, ограничаване употребата на индивидуален транспорт в централните части на града
 - увеличаване използването на масовия градски транспорт
2. Намаляване на емисиите, свързани с интензитета на движение
- намаляване на общата интензивност на движение в централните градски части
 - намаляване участието на товарния транспорт
3. Намаляване на емисиите, свързани с начина на движение - намаляване промените в скоростта и посоката на движение
- въвеждане на непрекъснато предимство във времето
 - увеличаване пропускливостта чрез премахване на препятствия
 - увеличаване пропускливостта чрез оптимизиране посоките за движение
4. Намаляване на емисиите свързани със състоянието на пътното платно
- подмяна на настилките на такива с ниска изтриваемост
 - подмяна на настилките на такива с ниски емисии на вторичен унос(подмяна на паважните настилки с асфалтови)
 - премахване на местата в уличното платно с негативна и безотточна форма
 - модернизация на уличните настилки чрез изпълнение на ефективни отводнителни системи, изнасящи падналия прах (намаляване на вторичен унос)
5. Намаляване на емисиите, свързани с начина на поддръжка на уличното платно
- своевременно отстраняване на повредите в целостта на настилките
 - въвеждане на технология, увеличаваща отстраняването на прах по време на миене на уличното платно
 - увеличаване честотата и удължаване периода на миене на уличното платно

Възможни мерки за ограничаване влиянието на битовото отопление върху КАВ са:

- информационни - разясняване: ефективността на отделните видове топлинни източници и системи; икономическите предимства за инвестиции и експлоатация на различните видове топлинни източници; ползи върху КАВ и влияние върху здравето на населението; на риска от използването на вентилационните системи в топлофицираните блокове за отвеждане на димни газове;
- технически - изпълнение на проекти за енергийна ефективност на жилищния фонд и газоснабдяване на домакинствата;
- икономическа/фискална - прилагане на стимули или финансови налози за населението по отношение изпълнението на проекти за енергийна ефективност и газоснабдяване, насърчаване използването на услугите на „Топлофикация Плевен“.

Възможните за прилагане мерки за намаляване влиянието на транспорта върху КАВ са:

-
- технически - чрез въвеждане регулация на движението, намаляваща работата на двигателите в режим „тръгни- спри“ и ограничаване изтриването на спирачки и др.; чрез поддържане на добро техническо състояние на настилката, с което се намалява нейното изтриване и поддържане чистотата ѝ чрез пълно отстраняване на образуваните количества прах, измиване и оросяване, намалявайки условията за поява на вторичен унос;
 - регулаторна - при възлагане на обществени поръчки за обслужване на градската транспортна мрежа могат да се поставят изисквания за употреба на автобуси с ниско ниво на емисия и при ремонти и модернизация на уличната мрежа да се използват техники, изпълняващи екологичните критерии по отношение на праховите емисии;
 - информационна - медийна кампания за обявяване на местата с натоварване на движението и пренасочване на транспортния поток за избягване на задръствания.

7. Информация за мерките и проектите, приети за изпълнение в Плана за действие 2009-2010 г.

Община Благоевград е предприела редица мерки за намаляване на замърсяването на атмосферния въздух, като същите са обсъждани с приемането на Програмата за подобряване качеството на атмосферния въздух през 2009г. Изпълнението на планиваните мерки е отчитано и обсъждано всяко тримесечие през 2010 г.

През този период са изпълнявани мерки насочени към намаляване на емисиите от:

- отоплението в бита и обществено-административните сгради;
- транспорта;
- промишлените предприятия.

В следващите таблици е представен отчет по изпълнението на тези мерки.

Повишаването на енергийната ефективност на обществено-административните сгради /училища, детски градини, детски ясли/, предвид ниския процент от общия брой и площ на сградите на територията на общината не е довело до чувствително намаление на емисиите на ФПЧ₁₀. След подмяна на горивото и включването на тези сгради в газифицирането, както и включването на жилищни сгради в изграждащата се газопроводна мрежа ще доведе до ограничаване употребата на твърдо и течено гориво, което ще спомогне за намаление на емисиите на ФПЧ₁₀.

Табл. 20. Отчет за изпълнението на мерките, касаещи промишлеността

№	Код	Реализирани мерки	Година на изпълнение	Вид мярка	Резултат
1	2	3	4	5	6
Намаляване на емисиите от производствените предприятия					
1	Vl_t_1_or	“Благоевград БТ” АД, гр.Благоевград			
		Изготвена Програма за намаляване на замърсяването на АВ.	2009	организа ционна	
		Извършена е подмяна на горивната инсталация с газ и същата е влязла в експлоатация	2010	техническа	Намаляване на емисиите от горивните източници и на праховите емисии
2	Vl_t_2_or	Калсберг-България” АД, гр.София,			
		Изготвен е проект и е издадено разрешение за подмяна на горивната инсталация от мазут с газ	2010	техническа	Намаляване на емисиите от горивните източници и на праховите емисии
3	Vl_t_3_or	МБАЛ –Благоевград” АД, гр.Благоевград;			
		Изготвен е проект и е издадено разрешение за подмяна на горивната инсталация от мазут с газ	2010	техническа	Намаляване на емисиите от горивните източници
4	Vl_t_4_or	“КФМ” ООД, гр.Благоевград			
		Изготвен е проект, но все още не е издадено разрешение за подмяна на горивната инсталация от мазут с газ	2010	техническа	Намаляване на емисиите от горивните източници
5	Vl_t_5_or	Изградена и влязла в експлоатация газоразпределителна мрежа в промишления сектор	2010	техническа	Намаляване на емисиите от горивните източници
6	Vl_t_6_or	Газифицирани 2 обекта в промишления сектор	2010	техническа	Намаляване на емисиите от горивните източници
Видове мерки: техническа(t), регулаторна (r), икономическа/фискална (f), образователна/информационна (i), отчет за изпълнението на мерките, касаещи промишлеността (op)					

Табл. 21. Отчет за изпълнението на мерките за подобряване на КАВ на територията на община Благоевград за периода 2009-2010 г. за намаляване влиянието на битови и обществени източници.

№	Код	Реализирани мерки	Година на изпълнение	Вид мярка	Резултат	Вложени средства - лв.
1	2	3	4	5	6	7
Ограничаване на емисиите от отоплението в битовия и общественния сектор						
1	Vl_t_1_ob	Изградена е газоразпределителната мрежа на гр. Благоевград с обща дължина I етап -46 км. Инвеститор е "Рила Газ" ЕАД - гр.София. Продължава газификацията на града-II етап с дължина 56км.	2010	техническа	Намаляване на емисиите от горивните източници	Средствата са от Рила Газ ЕАД
2	Vl_t_2_ob	Изградена и влязла в експлоатация газоразпределителна мрежа в целия промишлен сектор.	2010	техническа	Намаляване на емисиите от горивните източници	Средствата са от Рила Газ ЕАД

3	Вl_t_3_ob	Изготвени са проекти и са издадени 12 разрешения за изграждане на сградни газови инсталации от които 4 за детски градини и 8 за училища. Природоматематическа гимназия "Акад. Сергей Корольов" и Езикова гимназия "Акад. Людмил Стоянов", ЦДГ-6, ОДЗ-2 и 4, Четвърто ОУ "Димчо Дебелянов", Шесто СОУ "Иван Вазов", Седмо СОУ "Кузман Шапкарев", Осмо СОУ „Арсени Костенецев, Девето ОУ „Пейо Яворов” Единадесето ОУ "Христо Ботев". За изпълнението им има осигурени средства по "Оперативна програма" Регионално развитие	2010	техническа	Намаляване на емисиите от горивните източници в обществения и битовия сектор	80 135 за обследване и проектиране
4	Вl_t_4_ob	Изпълнени проекти по енергийна ефективност/топлоизолация, подмана на дограми на училища, детски градини и детски ясли Сменена е дограмата на 98% от училища, всички детски градини и детски ясли. Остават за смяна частично дограмите на IV и IX ОУ През 2010г. са изпълнени и последните три проекта за теплоизолация на общински сгради / VCOY, Езикова и Математическа гимназия и на VII COY/.	2009 2010	техническа	Намаляване на емисиите от битово отопление	1 573 086 951424
		Общо за периода				2 604 645
Видове мерки: техническа(t), регулаторна (r), икономическа/фискална (f), образователна/информационна (i), отчет за изпълнението на мерките касаещи битови и обществени източници за отопление (ob)						

Табл. 22. Отчет за изпълнението на мерките за подобряване на КАВ на територията на община Благоевград за периода 2009-2010 г. за намаляване емисиите от транспорта.

	№	Реализирани мерки	Година на изпълнение	Вид мярка	Резултат	Вложени средства - лв.
1	2	3	4	5	6	7
Ограничаване на емисиите от транспорта						
1	Вl_t_1_ot	Почистване и поддържането в добро техническо състояние на основните пътни артерии, уличните платна и други територии за обществено ползване. Обща площ на улици и тротоари, които се почистват 30 дни в месеца- 81дка, като са обхванати всички улици в централна градска част. Обща площ на улици и тротоари, които се почистват ежедневно без почивните дни- 498дка, 78дка се почистват периодично	2009 2010	техническа	Намаляване на неорганизираните прахови емисии от транспортните дейности	833 239 862 028
2	Вl_t_2_ot	Ограничен е достъпа на МПС в ЦГЧ и Широко център. Обособена е пешеходна зона в ЦГЧ в размер на около 25% от площта, в която е забранено движението на МПС	2009	техническа	Създаване на условия за намаляване	Не се изискват средства

		Въведен е режим на краткотрайно платено паркиране и е въведено еднопосочно движение в около 40% от площта в натоварените улици на ЦГЧ и около 20% от улиците в широк център. Забранен е достъпа на товарни МПС в ЦГЧ с Общинска наредба приета през 2009г.	2010		емисиите от прахови частици	
3	Bl_r_1_ot	Извършва се превантивен контрол, с оглед предотвратяване на нерегламентирано изхвърляне на строителни отпадъци. Общо за 2009г. са издадени 36 разрешителни за насочване и депониране на строителни отпадъци, а за 2010г. са издадени 29 разрешителни.	2009 2010	Регулаторна	Намаляване на възможностите за вторичен унос на прах	Не се изискват средства
4	Bl_r_2_ot	Извършва се превантивен контрол върху предоставено ползване "тротоарно право" при строителни и ремонтни дейности. Общо за 2010г. е дадено право за ползване на тротоари за 29 обекта.	2009 2010	Регулаторна	Намаляване на възможностите за вторичен унос на прах	Не се изискват средства
5	Bl_t_3_ot	Поддържа се и периодично се освежава велоалеята от моста на кв. "Вароша" до парк "Бачиново". с обща дължина 3.6 км. Не са изградени нови велоалеи.	2010	техническа	Възможности за развитие на чист транспорт и подобряване качеството на атмосферния въздух	2000
6	Bl_t_4_ot	Изграден е 1 /един/ главен газоразпределителен пункт срещу ЗИУ и 6 /шест/ квартални газо-регулаторни пунктове.	2009 2010	техническа		Средствата са от Рила Газ ЕАД
7	Bl_t_5_ot	Извършено е еднократно измиване на голяма част от улиците, двукратно измиване на улиците за движение на обществения транспорт и трикратно измиване на улиците в ЦГЧ.	2009 2010	техническа	Намаляване на възможностите за вторичен унос на прах.	108 000 98 820
		Общо за периода				1 904 087
Видове мерки: техническа(t), регулаторна (r), икономическа/фискална (f), образователна/информационна (i), отчет за изпълнението на мерките касаещи транспорта (ot)						

Табл. 23. Отчет за изпълнението на мерките за подобряване на КАВ на територията на община Благоевград за периода 2009-2010 г. за намаляване на неорганизираните емисии. Озеленяване и благоустрояване

№	Код	Реализирани мерки	Година на изпълнение	Вид мярка	Резултат	Вложени средства - лв.
1	2	3	4	5	6	7
Ограничаване на неорганизираните емисии. Озеленяване и благоустрояване						
1	Bl_t_1_ooz	Към регистъра на зелените площи е изготвен и регистър на уличните дървета. Общия брой на уличните дървета на територията града е 2 185 броя, разположени на 94 улици с обща дължина 39 312.2 л.м.	2010	техническа	Намаляване на неорганизираните емисии от открити площи	12 000

2	Bl_t_2_ooz	Извършена реконструкция и ремонтни работи по поддържане на техническа изправност на настилките на уличната мрежа.	2009 2010	техническа	Създаване на условия за намаляване емисиите от прахови частици	683 880 2 739 352
3	Bl_r_1_ooz	Контрол на строителните фирми при извършване на дейности върху пътните платна, изкопни и строителни работи	2009 2010	Регулаторна — 8 акта	Намаляване на възможностите за вторичен унос на прах	Не се изискват средства
4	Bl_t_3_ooz	Изготвени са проекти за реконструкция на зелени площи за 3 обекта. За два от обектите с обща площ 13.400дка са одобрени средства от Оперативна програма “Регионално развитие” и изпълнението им ще се извърши през 2010г.	2009	техническа		15 000
5	Bl_t_4_ooz	Извършено е благоустрояване на околно пространство, включително и детски площадки. Благоустрояването/озеленяване и ремонт на настилката и детски площадки/ е извършено около санирани /външна топлоизолация/на жилищни блокове.	2009 2010	техническа	Намаляване на неорганизираните емисии.	143 185
6	Bl_t_5_ooz	Озеленителни дейности През 2009г. са засадени 507 броя дървета, 2510храсти, извършено затревяване/ново и ремонт/ на 27.215дка. През 2010г.са засадени 369 броя дървета, 2150храсти,400рози, 720 многогодишни цветя, извършено затревяване/ново и ремонт/ на 8 932дка. Постигнато е по добро качество на поддържане на зелените площи.	2009 2010	техническа	Намаляване на неорганизираните емисии.	450 412 488 754
		Общо за периода				4 530 583
Видове мерки: техническа(t), регулаторна (r), икономическа/фискална (f), образователна/информационна (i), отчет за изпълнението на мерките касаещи озеленяване и благоустрояване (ooz)						

За периода 2009-2010 г. са изразходвани:

- 2 524 510 лв. - за изпълнение на проекти за енергийна ефективност в общински сгради, училища, детски градини и ясли, от тях за 2009-1 573 086 лв., за 2010 г.-951424лв.
- 1 902 087 лв.- за миене и почистване на основните пътни артерии и поддържането им в добро техническо състояние. Обща площ на улици и тротоари, които се почистват 30 дни в месеца- 81дка, като са обхванати всички улици в централна градска част. Обща площ на улици и тротоари, които се почистват ежедневно без почивните дни- 498 дка. 78 дка се почистват периодично. Обща площ на измитите улици през 2009 е 1002903 м², а през 2010г. е 864 590 м².

- 143 185- за благоустрояване на околното пространство, включително и детски площадки. Благоустрояването е извършено около санирани жилищни блокове /топлоизолация/
- 939 166лв. - за озеленяване и поддържане на зелените площи.
- 3 423 232лв. за изграждане, ремонт и поддържане на уличната мрежа в града.

За периода 2009-2010 г. Община Благоевград е направила разходи за подобряване качеството на АВ на стойност 8 788 995лева, като всички средства са вложени в мерки с технически характер. В тях не са включени средствата за обследване и изготвяне на проекти.

- 71.28% от тези средства са използвани за намаление на емисиите от транспорта и ограничаване на неорганизираните емисии.
- 28.72% са използвани за намаление на емисиите от отоплението в сгради общинска собственост.

8. Формулиране на мерки- описание на краткосрочните мерки

Въз основа на резултатите от дисперсионното моделиране за 2009 г. са преразгледани мерките в Плана за действие към Програмата като са определени по-ефективни и целенасочени, реално изпълними през 2011 г., приети на заседание на Програмния съвет на Общината, в изпълнение на Заповед № 244/29.12.2010 г. на Кмета на Община Благоевград.

Формулирането на мерките е съобразено с факта, че срокът за постигане на нормите за ФПЧ₁₀ вече е изтекъл. Това налага избор на подходящи краткосрочни и високо ефективни мерки за бързо достигане на установените нормативни нива. В периода до осъществяването на тази цел, нормите не трябва да се превишават с повече от ДО за тях:

- СДН+ДО=75 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ при СДН за ФПЧ₁₀=50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ и ДО=50% (да не се превишават повече от 35 пъти за календарна година);
- СГН+ДО=48 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ при СГН за ФПЧ₁₀=40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ и ДО=20%.

По отношение на ПМ, който отразява състоянието на КАВ в гр. Благоевград прирастът на градското фоново ниво се дължи преди всичко на битовото отопление допълнено от транспорта.

Списък на мерките за 2011 г. е представен в табл. 24. Всяка мярка е обозначена със собствен уникален код на латиница. Първите букви на този код са свързани с името на общината (ВІ), следват вида и номера на мярката, като за вида са използвани следните означения: техническа (t), регулаторна (r). Седем от мерките са технически и са свързани с ограничаване на вторичния унос, а останалите са регулаторни. Сред мерките за 2011 г. не са предвидени с икономическа/фискална (f), информационна/образователна (i) насоченост. Такива са включени в средносрочните и дългосрочните мерки.

С очакваните резултати от изпълнението на мерките през 2011 г. е направено ново моделиране, в резултат на което се установява, че съществува реална възможност да бъдат достигнати нормите по показателя ФПЧ₁₀.

Очаква се чрез ограничаване влиянието на строителните дейности и поддържането на инфраструктурата в по-добро техническо и санитарно-

хигиенно състояние да се намали значението на този източник на вторичен унос. Работата с лесно разпрашаващи се материали при изпълнение на строителни дейности, винаги създава потенциални условия за прахови емисии (с локален характер и малък териториален обхват). В градски условия проблемът с праховите емисии се мултиплицира - праховите частици се отлагат в близко съседство, а от там МПС ги разпространяват чрез вторичен унос.

Строителството на голям брой обекти в неизолирани градски условия и без прилагане на добри практики, при липса на териториално и технологично буферирание от функциите на града, води в следствие до замърсяване на въздуха, основно с прахови емисии и до разпиляване на прахообразуващи материали, изнасянето им извън площадките, причинявайки вторичен унос. Връзката на новите строителни обекти със съществуващата градска инфраструктура води до нарушаване на изградени вече настилки, изнасяне на прахообразни материали по платната на улиците и запрашаване на въздуха. Ремонтните дейности, реконструкции и разширения на съществуващата жилищна материя и уличната мрежа, както и новото строителство в съществуващо градско застрояване е свързано със събаряне, разглобяване и демонтаж на стари конструкции - също източник на значителни прахови емисии и причина за отлагането им в близко съседство, впоследствие източник на вторичен унос. Именно върху елиминирането на тези проблеми са насочени приоритетните мерки, залегнали в актуализацията на Плана за действие на Община Благоевград за 2011 г.

Табл. 24. Списък на мерките със специален приоритет за достигане нормите за ФПЧ до края на 2011 г. и поддържането им

№	Код	Дейност	Критерий	Отговорна институция	Финансови средства в лв.	Финансов източник	Очакван ефект
1.	Bl_t_1_kr	Повишаване качеството на хигиенизирането на пътната и уличната мрежа; закупуване на нова специализирана техника, гарантираща отстраняване на прахта от настилките без разпрашаване за почистване на уличната мрежа и обществените места; увеичаване на площите за мех. метене	Закупени нови метачни машини и увеличени площи за мех.метене	Община Благоевград	В размер на предвидените за дейността	Общински бюджет	Закупуване на минимум една нова метачка; подобряване с 50% ефективността и увеличаване с 10% площта за мех.метене - отстраняване на прахта (източник на вторичен унос) и изнасянето ѝ до място за обезвреждане без разпрашаване
2.	Bl_t_2_kr	Промяна в организацията за почистване на уличната мрежа; увеличаване кратността на почистване на голяма част от улиците	Увеличена кратност на почистване	Община Благоевград	В размер на предвидените за дейността	Общински бюджет	Всички улици в ЦГЧ, които се почистват 20 дни в месеца, да се почистват 30 дни, увеличава се кратността на почистване на улиците в кварталите - отстраняване на прахта от настилките (източник на вторичен унос) и изнасянето ѝ до място за обезвреждане без разпрашаване
3.	Bl_t_3_kr	Използване на превантивни средства срещу залежаване на уличната мрежа, несъздаващи условия за разпрашаването им и вторичен унос	Намаляване количеството на ползвания пясък	Община Благоевград	В размер на предвидените за дейността	Общински бюджет	Ограничаване на вторичния унос
4.	Bl_t_4_kr	Въвеждане на безплатна услуга за населението за събиране на строителни отпадъци до 1м3 от ремонтни дейности като се	Брой ползвани специализиран и съдове за СО	Община Благоевград	В размер на предвидените за дейността	Общински бюджет	Ограничаване на вторичния унос

		предоставят съдове					
5.	Bl_t_5_kr	Газификация на по голяма част от общинските сгради/училища, детски градини, детски ясли, и др. на територията на гр.Благоевград.	Брой газифицирани сгради	Община Благоевград		ОБ, ЕФ	Ограничаване емисиите на прах от горивните инсталации на общинските сгради
6.	Bl_t_6_kr	Извършването на основни ремонти, реконструкции, разширения, рехабилитации и строителство на нови транспортни артерии да се осъществява от изпълнители, прилагащи технологии, гарантиращи прахови емисии в нормативните граници за опазване на човешкото здраве; от строителния надзор да се изискват резултатите от контрола по изпълнението на тези технологии и спазването на нормите за ФПЧОбщина	Представени доклади от строителния надзор	Община Благоевград		ОБ, ЕФ	Подобряване КАВ чрез ликвидиране на първичните емисии при източника на замърсяване и намаляване отлагането на прахови частици извън стр.площадка - източник на вторичен унос
7.	Bl_t_7_kr	Ограничаване достъпа на МПС в ЦГЧ и разширяване на синята зонаБрой	Брой улици и брой паркоместа включени в синята зон	Община Благоевград		Общински бюджет	Намаляване емисиите на прах в ЦГЧВидове
8.	Bl_r_1_kr	Превантивен контрол, с оглед предотвратяване на нерегламентирано изхвърляне на строителни отпадъци, около съдовете за БО и в жилищните квартали	Брой съставени конст.прото коли	Община Благоевград	Не се изискват допълнителни средства, освен предвидените за заплата на служителите		Ограничаване на вторичния унос

9.	Bl_r_2_kr	Контрол върху предоставено ползване “тротоарно право” при строителни и ремонтни дейности	Издадени разрешения, съставени конст. протоколи	Община Благоевград	Не се изискват допълнителни средства, освен предвидените за заплата на служителите	Общински бюджет	Ограничаване на вторичния унос и намаляване емисиите в ЦГЧ
10.	Bl_r_3_kr	Изготвяне на предложение чрез НСОРБ за въвеждане в Р България на стандарт за качество на твърдите горива, разрешени за ползване в бита	Внасяне на предложение за разработване и въвеждане на стандарт	Община Благоевград		Общински бюджет	Прекратяване ползването на ниско качествени горива за битово отопление
11.	Bl_r_4_kr	Изготвяне на предложение чрез НСОРБ за въвеждане на стандарти за ефективност и емисионни ограничения по отношение на пусканите на пазара горивни уредби за приложение в бита	Внасяне на предложение за разработване и въвеждане на стандарт и емисионен таван	Община Благоевград		Общински бюджет	Прекратяване ползването на неефективни и с високи емисии горивни уредби за битово отопление
12.	Bl_i_1_kr	Медийна кампания за разясняване на: ефективността на различните отоплителни системи и горива; ползите от топлоизолирането на жилищата; опасностите за човешкото здраве при изгарянето на некачествени горива и отпадъци от домакинствата	Брой предавания, публикации, тираж на разпространен и брошури	Община Благоевград		Общински бюджет	Прекратяване ползването на неефективни отоплителни системи и некачествени горива, както и изгарянето на отпадъци от домакинствата; увеличаване броя на санираните жилища
13.	Bl_i_2_kr	Предоставяне на информация за състоянието на КАВ и вредното влияние на отоплението с твърдо гориво	Брой нови битови абонати на пр.газ	Община Благоевград		Общински бюджет	Използване на пр.газ за битово отопление от по-голям брой домакинства

		за насърчаване употребата на горива в бита с по-ниски емисии (в т.ч. газоснабдяване на домакинствата и преминаване на отопление с пр.газ) - на интернет страницата на Общината, чрез медиите и др.					
Видове мерки: техническа(t), регулаторна (r), икономическа/фискална (f), образователна/информационна (i), краткосрочна (kr)							

8.1. Оценка на очакваното подобрене на КАВ, след прилагане на краткосрочните мерки

Всички мерки, водещи до намаляване на праховите емисии от строителни и комунални дейности, в следствие ограничават отлагането им върху платната на транспортните артерии. Чрез изпълнението на ефективни мерки за почистване на отложения вече прах от уличните платна се очаква по-ниски нива на вторичния унос при движението на МПС.

Очаква се вследствие изпълнението на приоритетните мерки, приети от Община Благоевград, емисиите от транспорта да се формират на ниво 8,86 т/год. Намалението е 42% спрямо 2009 г. Прогнозира се, че ефективното почистване(отстраняване) на отложения вече прах по уличните платна ще допринесе за по-ниски нива на вторичния унос при движението на МПС.

Табл. 25. Прогнозни емисии от транспорта през 2011 г. (линейни източници) в резултат от изпълнение на приетите мерки

Линейни източници	Емисия на ФПЧ ₁₀	
	2009 г. Mg/Y	2011 г. Mg/Y
Дейности по почистване и поддръжка на улиците		
Увеличаване кратността на почистване в ЦГЧ от 20 на 30 дни месечно	15,22	8,86
Увеличаване площта за механично почистване на пътната и улична мрежа с 10% и подобряване на ефективността с 50%		

Мерките, реално изпълними през 2011 г. не включват такива, водещи до намаление на емисиите от точковите източници и битовото отопление, поради което при моделирането се запазват на нивото им от 2009 г. (от точкови източници в Благоевград – 7,2 Mg/Y, от външни точкови източници - 1 Mg/Y, от битово отопление - 155 Mg/Y) - размерът е посочен в таблиците 8 и 12, а също и на фигури 1, 2 и 4. Резултатите от моделирането са илюстрирани на фигури 13 - 16.

Прогнозираната средногодишна концентрация на ФПЧ₁₀ в АВ, под влиянието на транспорта, изчислена в мястото на АИС -Благоевград се формира на ниво - 2 µg/m³(фиг. 13), което е намаление с 29% спрямо 2009 г. - при моделирането за 2009 г. е изчислено средногодишно ниво в размер на 2,8 µg/m³ (фиг. 7).

Очакваното през 2011 г. средногодишно ниво на ФПЧ₁₀ в АВ, формирано под влиянието на всички моделирани източници, в мястото на АИС - Благоевград възлиза на 47,51 µg/m³ (фиг. 14).

С направената оценка за неопределеността на резултатите от дисперсионното моделиране на ФПЧ₁₀ в съответствие с изискванията за тяхното качество (т. 2 на раздел I от прил. № 8 на Наредба № 12/2010 г.) се установява, че

изчислената средногодишна концентрация в рецепторната точка, разположена в мястото на АИС- Благоевград възлиза на:

- 48,21 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ - при моделирането;
- 40,4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ - от лабораторните измервания.

Неопределеността на този резултат спрямо средногодишната норма за ФПЧ 10 в размер на 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ е 19, 53 %, т.е. два пъти по ниска от допустимите 50 %- дисперсионното моделиране съответства на нормативните изисквания към качеството на данните за този вид оценка.

Понеже най-висока е несигурността във входните данни за битовото отопление, участието му в нивото на ФПЧ₁₀ на територията на Благоевград е най-значително, а сумарната СГК от всички източници от моделирането надвишава получената в резултат на лабораторните измервания, констатира се, че е надценен емисионният потенциал на битовия сектор (средногодишната имисия е надценена с повече от 8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Резултатите, получени при дисперсионното моделиране на точковите източници и транспорта с включен фон (фиг. 12), съпоставени с концентрациите, измервани в АИС- Благоевград през летния период (без битово отопление) показват, че нивото на ФПЧ₁₀ при моделирането е по-ниско спрямо определеното от измерванията. Това доказва, че приетият емисионен потенциал на транспорта и точковите източници е съпоставим с реалния.

Вземайки под внимание този факт, в действителност се очаква сумарната СГК на ФПЧ₁₀ да бъде под СГН=40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, при което съществува възможност да се достигат установените норми.

9. Формулиране на мерки в дългосрочна перспектива.

За трайно установяване на постигнатите резултати, освен изпълнението на краткосрочните мерки са предприети също мерки в средносрочен и дългосрочен аспект, в зависимост от приноса им в превишаването на нормите за ФПЧ₁₀ на територията на Благоевград

Мерките, които са представени в следващата табл. 26 са с технически, фискален/икономически, регулаторен и информационен/образователен характер.

Табл. 26. План за действие с мерки за изпълнение до 2014 г. за намаляване на емисиите от ФПЧ₁₀

№	Код	Действия	Очакван ефект	Индикатор	Срок на изпълнение	Отговорен за изпълнението	Финансови средства в лв.	Източници на финансиране
1	B1_f_1_sr	Разработване и прилагане на стимули за насърчаване газоснабдяването на домакинствата. Предложение до общински съвет за намаляване такса за БО за домакинства, които се отопляват на ток и газ.	Намаляване влиянието на битовото отопл.	Направени предложения до ОБС	2012 постоянен	Община Благоевград	2 000 за изготвяне на разработка	РБ, ОБ
2	B1_f_2_sr	Създаване на стимули за топлоизолиране и саниране на съществуващия сграден фонд	Подобряване енергийната ефективност на сградите и намаляване влиянието на енергийните източници върху КАВ	Разработен механизъм за стимулиране	2012 постоянен	Община Благоевград	1000 за изготвяне на разработка	РБ, ОБ, собственици
3	B1_t_1_d	Приоритетно увеличаване на уличното озеленяване и площите с компактна дървесна растителност	Създаване на условия за подобряване КАВ в зоната на дишане	Брой засадени дървета	постоянен	Община Благоевград	60 000 ежегодно за закупуване и засаждане на декоративна растителност	ОБ, конкурси
4	B1_t_2_d	Създаване на нови тревни площи за сметка на площите, потенциални източници на прах; благоустройство на територии, общинска собственост	Увеличаване на затревените площи и ликвидиране на потенциални източници на прахови емисии	Размер на новите тревни площи в дка	постоянен	Община Благоевград	50 000 ежегодно за нови тревни площи	ОБ, СНЦ, конкурси
5.	B1_i_1_d	Създаване и поддържане на база данни за количествата и	Анализ на използваните	Наличие на база данни		Община Благоевград	Не се изискват	ОБ

		качествата на продадените/използваните горива по видове на територията на Община Благоевград	горива, възможност за изчисляване на емисиите при тяхното изгаряне и предприемане на управленски действия		постоянен		средства	
6.	B1_t_3_d	Поддържане чистотата на пътната и уличната мрежа	отстраняване на прахта от настилките-източник на вторичен унос.	Брой сигнали от граждани за състоянието на чистотата	постоянен	Община Благоевград	Съгласно предвидените средства за дейността	ОБ
7.	B1_i_2_d	Разработване и осъществяване на Програма за информираност в училищата на всички нива за проблемите със замърсяването на атмосферния въздух	Формиране на съзнателно отношение към проблемите на атмосферния въздух	Разработена програма, брой ученици ангажирани, проведени информационни кампании	1 път в година за всяко училище	Община Благоевград ЦУТНТ Благоевград	3 000 ежегодно	ОБ или в сътрудничество със НПО
8.	B1_i_4_sr	Предоставяне на информация на интернет страницата на Общината, чрез медиите и др. относно: - състоянието на КАВ и вредното влияние от употреба на МПС с високи нива на емисии на прах; - насърчаване преминаването към по-малко замърсяващи превозни средства	Използване на пр.газ за битово отопление от по-голям брой домакинства	Брой нови битови абонати на пр.газ	2012	Община Благоевград в партньорство с медиите		Община Благоевград
9.	B1_i_3_d	Разпространение на материали (листовки, брошури) с информация как всеки гражданин може да	Граждански принос за намаляване на замърсяването на	Издадени и разпространен и листовки	2 пъти в година нови	Община Благоевград	3 000 ежегодно	ОБ или в сътрудничество със НПО

		допринесе за подобряване КАВ	атмосферния въздух		публикации			
10.	B1_f_3_sr	Завършване газификацията на Благоевград-Петап	Намаляване на емисии от горивни източници	Дължина на мрежата Наличие на разрешение за влязла в експлоатация ГРМ	2012	„Рила Газ” ЕАД Община Благоевград	Съгласно проекта за газификация	„Рила Газ” ЕАД
11.	B1_r_1_kr	Превантивен контрол, с оглед предотвратяване на нерегламентирано изхвърляне на строителни отпадъци, около съдовете за БО и в жилищните квартали	Ограничаване на вторичния унос	Брой съставени конст.прото коли	постоянен	Община Благоевград Общински бюджет		Община Благоевград
12.	B1_f_4_d	Поетапно включване в газоразпределителната мрежа и подмяна на твърдото и течното гориво с природен газ от промишлените, търговските и обществено-административните обекти и битовите потребители	Намаляване на емисии от горивни източници	Брой включени потребители	2013-2014	„Рила Газ” ЕАД	Съгласно проектите на Потребителите	оператори
13.	B1_r_1_sr	При обществени поръчки, за общински обекти, които включват закупуване на нови МПС да се поставя критерий за изпълнение минимум на ЕВРО 3 (от януари 2011 г. е задължителна нормата ЕВРО 5 за нови автомобили) и с възможно най-ниски нива на емисии от тях;	Намаляване на емисии от транспорта	Закупените нови МПС да отговарят на изискванията поставени в мярката	2012	Община Благоевград	Не се изискват средства	ОБ

Видове мерки: техническа (t), регулаторна (r), икономическа/фискална (f), образователна/информационна (i), средносрочна (sr), дългосрочна (d)
РБ - републикански бюджет, ОБ - общински бюджет, ОП - оперативни програми

II.2. Информация относно етапа на изпълнение на следните директиви:

2.1. Директива 70/220/ЕИО на Съвета от 20 март 1970 г. за сближаване на законодателствата на държавите членки относно мерките, които трябва да бъдат предприети срещу замърсяването на въздуха от газовете на двигателите на моторните превозни средства.

Директивата е транспонирана в българското законодателство със Закона за движение по пътищата и наредбите за типово одобрение към него и по-специално Наредба №73/2006 г. за одобряване типа на нови моторни превозни средства по отношение на замърсяването на въздуха от емисии от двигателите (обн. ДВ, бр. 51/2006 г.). Компетентен орган по прилагане на цитираните нормативни актове е Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

2.2. Директива 94/63/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 1994 г. относно ограничаването на емисиите на летливи органични съединения (ЛОС), изпускани при съхранението и превоза на бензини от терминали до бензиностанции.

Ограничаването на емисиите на ЛОС е сред приоритетите на националната политика по ограничаване на емисиите на вредни вещества в атмосферния въздух. ЛОС са прекурсори за приземния озонов слой и могат да въздействат на глобалния климат. През последните десет години емисиите на ЛОС в резултат на съхранение и превоз на бензини са от порядъка на 2 % от националните емисии. Поради тази причина прилагането на Директивата в Р България е една от основните мерки за изпълнение на поетите от страната международни задължения, в рамките на Гьотеборгския протокол от 1999 г. Директивата се отнася до всички операции, инсталации, превозни средства и плавателни съдове използвани при съхранението, зареждането и транспортирането на бензини между отделните терминали или между терминалите и бензиностанциите. Директивата обхваща два типа инсталации: стационарни инсталации /терминали и бензиностанции/ и подвижни инсталации /камиони- цистерни, вагони- цистерни и кораби- цистерни/. МОСВ/РИОСВ е компетентен орган относно контрола на стационарните инсталации-бензиностанции и терминали.

Административен инструмент, осигуряващ ефективното прилагане на европейските изисквания за качество на въздуха, респективно - политиката по неговото опазване през следващите години е т.нар. програма за прилагане на директивата в сектора. Програмата съдържа в себе си план за действие, който освен мерки за постигане на съответствие включва срокове, отговорници и източници на финансиране на отделните мерки. Изискванията на Наредба 16 от 12 август 1999 г. за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини /транспонираща

Директива 94/63/ЕО/, се прилагат към бензиностанциите и терминалите, въведени в експлоатация след 25 май 2000 година.

За действащите бензиностанции и терминали преди тази дата са предвидени три срока за привеждане в съответствие в зависимост от тяхната годишна производителност и местоположение- 2005, 2007 и 2009 г.

За бензиностанциите улавянето и задържането на газовата фаза (емисиите на ЛОС) се разделя на:

- Фаза I- при нея се улавят емисиите от бензиновите пари при пълнене на резервоарите на бензиностанциите;
- Фаза II- при нея се улавят изпаренията от гърловините на автомобилните резервоари при зареждането им с гориво на бензиностанциите.

Общият брой на обектите, които РИОСВ- Благоевград контролира за съответствие с техническите изисквания на Наредба №16/1999 г. достигна 110, от които:

- един терминал с регенерация на бензиновите пари;
- 73 нови бензиностанции в експлоатация след 25.05.2000 г.;
- 2 действащи бензиностанции с производителност над 500 м³/год;
- 6 действащи бензиностанции с производителност над 100 м³/год;
- 4 действащи бензиностанции с производителност под 100 м³/год.

На територията на община Благоевград са разположени два терминала и 18 бензиностанции. Единият терминал е приведен в съответствие- инсталациите за съхранение на бензини отговарят на изискванията, оборудван е с площадки за дънно пълнене на подвижните цистерни, инсталирана е система за улавяне и регенериране на бензиновите пари, необходима за спазване на целевите норми за допустими емисии. Другият терминал от 01.12.2009 г. е преустановил съхранението на бензини.

Всички бензиностанции на територията на община Благоевград са приведени в съответствие и отговарят на изискванията- оборудвани са с херметична свързваща система, която да улавя бензиновите пари и при зареждане на стационарните резервоари на бензиностанциите, да ги отвежда обратно в автоцистерната.

2.3. Директива 2008/1/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 г. за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването .

На територията на община Благоевград няма инсталации с издадени Разрешителни за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването (по чл. 117 от ЗООС)- КР.

2.4. Директива 97/68/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1997 г. за сближаване законодателствата на държавите членки във връзка с мерките за ограничаване емисиите на газообразни и прахообразни замърсители от двигатели с вътрешно горене, инсталирани в извънпътна подвижна техника .

Директивата е въведена с Наредба № 10 от 24.02.2004 г. за условията и реда за одобрение на типа на двигатели с вътрешно горене за извънпътна техника по отношение на емисиите на замърсители. Контрола по прилагането на наредбата се осъществява от контролно-техническата инспекция (КТИ) към Министъра на земеделието и храните.

2.5. Директива 98/70/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 1998 г. относно качеството на бензиновите и дизеловите горива .

Директивата е транспонирана в националното законодателство с Наредба за изискванията за качеството на течните горива, условията реда и начина на техния контрол (ДВ бр. 66/2003 г.).

С Решение №173 от 27.04. 1998 г. на Министерски съвет е приета Национална програма за прекратяване производството и употребата на оловни бензини към 2003 година Целта на програмата е прекратяване на производствата на оловни бензини към 31.12.2003 година. В ръчния пункт за мониторинг на КАВ на гр. Благоевград- закрит към 31.12.2007 г., е извършван мониторинг по показател „олово”. Данните от мониторинга не показват превишение на средногодишната норма за опозване на човешкото здраве- 0,5 µg/m³.

2.6. Директива 1999/13/ЕО на Съвета от 11 март 1999 г. за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения, дължащи се на употребата на органични разтворители в определени дейности и инсталации

Директивата е въведена с Наредба №7/2003г. за норми на допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в атмосферния въздух в резултат от употреба на разтворители в определени инсталации. (ДВ бр. 96/2003 г. с изм. и доп.).

В Приложение № 1 от Наредба №7/2003 г. са посочени 15 категории дейности, които попадат в обхвата на Наредбата. Инсталациите, при чиято експлоатацията е налице превишаване на долните прагове за консумация на разтворители (ПСКР), съгл. Приложение №2, изготвят ежегодно План за управление на разтворителите (ПУР), с цел доказване спазване на норми за допустими емисии (НДЕ) или норми за общи емисии (НОЕ). Плановете за управление на разтворителите се утвърждават от РИОСВ. През 2010 г. са утвърдени 9 бр. ПУР.

РИОСВ – Благоевград контролира 52 инсталации с употреба на органични разтворители. Регистрирани са 10 оператори, с годишна консумация

на органични разтворители през 2009 г. над ПСКР, които извършват 4 вида дейности. Останалите 52 оператори са с годишна консумация на органични разтворители под ПСКР, които извършват дейност по 7 категории дейности от Приложение №2. Операторите са задължени ежегодно да докладват годишната консумация на органични разтворители.

На територията на община Благоевград са контролират 3 бр. химически чистения, които спазват нормите за общи емисии (НОЕ) и 5 бр. инсталации с консумация на органични разтворители под ПСКР.

Инсталации с консумация над съответните долни ПСКР в гр. Благоевград:

Дейност: *Химическо чистене*

- ЕТ "Медур", ателие за химическо чистене ,консумация на перхлоретилен- 0,050 тона/год., съответствие – ДА
- "БТМ+" ООД –1,364 тона/год., ателие за химическо чистене ,консумация на перхлоретилен- 0,138 тона/год., съответствие – ДА- нова инсталация
- "МИГ-76" ЕООД, ателие за химическо чистене ,консумация на перхлоретилен- 0,375 тона/год., съответствие – ДА

2.7. Директива 1999/32/ЕО на Съвета от 26 април 1999 г. относно намаляването на съдържанието на сяра в определени течни горива

Директивата е въведена с Наредба за изискванията за качеството на течните горива, условията, реда и начина за техния контрол (приета с ПМС № 156/15.07.2003 г., ДВ, бр. 66/2003 г., изм. ДВ бр. 69/2005 г., бр. 78/2005 г., бр. 40/2006 г., бр. 76/2007 и бр. 93/2003 г.). Наредбата е в сила от 01.10.2003 г.

Компетентен орган по прилагане на наредбата е Председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор ДАМТН чрез Главна дирекция "Контрол на качеството на течните горива" (ГД "ККТГ").

2.8. Директива 2000/76/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 декември 2000 г. относно изгарянето на отпадъците.

Директивата е въведена с Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци (обн. ДВ, бр. 78 от 2004 г.), издадена на основание на Закона за управление на отпадъците.

На територията на РИОСВ – Благоевград няма инсталации за изгаряне на отпадъци.

2.9. Директива 2001/80/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2001 г. за ограничаване на емисиите на определени замърсители във въздуха, изпускани от големи горивни инсталации.

Директива 2001/80/ЕО се прилага към горивни инсталации с номинална топлинна мощност не по-малка от 50 MW, независимо от вида на използваното гориво (твърдо, течно или газообразно). Транспонирането на изискванията се

осигурява от следните нормативни актове: Наредба №10/2003 г. за норми за допустими емисии (концентрации в отпадъчните газове) на серен диоксид, азотни оксиди и общ прах, изпускани в атмосферния въздух от големи горивни инсталации, Наредба №1/2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии и Наредба №6/1999 г. за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници.

На територията на община Благоевград няма големи горивни източници над 50 MW, подлежащи на СНЕ. Източниците подлежащи на контрол по Наредба №1/2005 г. са подробно разгледани в т.1 от програмата и са включени в дисперсионното моделиране.

2.10. Директива 2001/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2001 г. относно националните тавани за емисии на някои атмосферни замърсители.

С националната програма за намаляване на общите годишни емисии на серен диоксид (SO₂), азотни оксиди (NO_x), летливи органични съединения (ЛОС) и амоняк (NH₃) в атмосферния въздух се осигурява прилагането на Директива 2001/81/ЕС, в съответствие с поетите от страната преговорни ангажименти към ЕС. Мерките за ограничаване емисиите на серен диоксид (SO₂) са свързани с източниците с мощност над 50 MW – няма такива в община Благоевград.

Мерките за ограничаване емисиите на азотни оксиди (NO_x) са свързани главно с транспорта, като комплекс от мерки за поетапно обновяване на автомобилния парк в страната, както и оптимизирането на нормативната уредба по отношение на включването на МПС в списъците на МПС, които могат да извършват обществен превоз на пътници и товари.

Мерките относно ограничаване емисиите на летливи органични съединения са свързани с прилагането на Наредба за норми за съдържание на разтворители в препаратите за нанасяне на покрития, транспонираща Директива 2004/42/ЕС, както и с намаляване емисиите на ЛОС чрез прилагане на НДНТ към промишлени инсталации и съоръжения с употреба на разтворители и инсталации за съхранение и превоз на бензини. Терминалът съхраняващ бензини на територията на община Благоевград прилага НДНТ, чрез инсталираната система за улавяне и регенериране на бензиновите пари (VRU).

ИАОС, отдел „МВ”, извършва докладване на националните годишни емисии (по сектори на CORINAIR) и хода на прилагане на националните и секторните програми.

2.11. Директива 2004/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно намаляването на емисиите от летливи органични съединения, които се дължат на използването на органични разтворители в някои лакове и бои и в продукти за преобоядисване на превозните средства

Директивата е транспонирана в националното законодателство с Наредбата за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти (ДВ бр. 96/2003 г. с изм. и доп.).

С контрола по Наредбата се цели да се предотврати или намали замърсяването на въздуха, което се дължи на влиянието на ЛОС върху образуването на тропосферния озон.

Със Заповед № РД-175/24.03.2008 г. на Министъра на околната среда и водите е утвърдена Програма за мониторинг за оценка на съответствието с изискванията на наредбата по чл. 11а от ЗЧАВ. През 2010 г. са извършени проверки на 12 обекта в гр. Благоевград, в т.ч.: един производител на бои и лакове- ЕТ „Конто-юг” ЕООД, произвеждащ външни мазилки; 2 бр. проверки на вносители на бои и лакове- ЕТ” Креталак- Тома Тошев” и „Лотос- 2004” ООД; 7 на търговци на едро и/или на дребно, вкл. търговски вериги; 5 на автосервизи; и 3 на производствени инсталации в обхвата на Наредба №7 / 2003 г.,.

От 01.01.2010 г. е в сила нова норма за максимално допустимо съдържание на ЛОС в боите и лаковете, а от 30.03.2010 г. нов вид на етикета.

2.12. Директива 2005/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2005 г. за изменение на Директива 1999/32/ЕО по отношение съдържанието на сяра в корабните горива .

Изискванията на Директивата се осигуряват с Наредбата за изискванията за качеството на течните горива, условията, реда и начина за техния контрол (приета с ПМС № 156/15.07.2003 г. , ДВ бр. 66/2003 г. с изм. и доп.).

2.13. Директива 2005/55/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 28 септември 2005 г. за сближаване на законодателствата на държавите членки относно мерките, които трябва да се предприемат срещу емисиите на газообразни и механични замърсители от дизелови двигатели, използвани в превозните средства, и емисиите на газообразни замърсители от бензинови двигатели, зареждани с гориво от природен газ или втечнен нефтен газ, използвани в превозните средства.

Изискванията на Директивата се въвеждат чрез Наредба № 78/28.11.2006 г. за одобряване типа на: двигатели със запалване чрез сгъстяване по отношение емисиите замърсяващи газове и частици; двигатели с принудително запалване, работещи на гориво “природен газ” или “втечнен газ”, по отношение на емисиите на замърсяващите газове; нови моторни превозни средства, оборудвани с тези двигатели.

Наредбата се издава на основание чл. 138, ал. 4 от Закона за движението по пътищата (ЗДП).

2.14. Директива 2006/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2006 г. относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги.

Изискванията на Директивата са въведени чрез Закона за енергийна ефективност (ДВ. бр.98/ 14.11.2008 г.)

Закона урежда обществените отношения, свързани с провеждането на държавната политика за повишаване на енергийната ефективност при крайното потребление на енергия и предоставянето на енергийни услуги. Закона за енергийна ефективност предвижда разработването и приемането на Национална стратегия за енергийна ефективност на Република България, както и Национални планове за действие за енергийна ефективност.

Органите на местното самоуправление изготвят планове за енергийна ефективност и програми за тяхното изпълнение за определен програмен период.

Дейностите за повишаване на енергийната ефективност са свързани с:

- енергийно паспортизиране
- обследване и сертифициране на сгради- всеки инвестиционен проект за изграждане на нова сграда, реконструкция, основно обновяване, основен ремонт или преустройство на съществуваща сграда е необходимо да отговаря на изискванията за енергийна ефективност. Сертифицирането на сгради се извършва след обследване за енергийна ефективност. Лицата извършващи сертифицирането е необходимо да притежават удостоверения.
- проверка за енергийна ефективност на водогрейни котли и климатични инсталации в сгради- закона въвежда задължителна периодична инспекция. Периодичната инспекция на котлите и климатичните инсталации, извършена от квалифициран персонал, спомага за поддържане на правилната им настройка в съответствие с техническата им спецификация, като този начин се обезпечават оптималната им ефективност от гледна точка на опазване на околната среда, сигурността на работата им и потреблението на енергия.
- обследване на промишлени системи.

Във връзка със задълженията за намаляване на трансграничното замърсяване на атмосферата с емисии на вредни газове, оказващи влияние за протичане на глобални атмосферни процеси, водещи до изменение на климата и затопляне на земята, както и разрушаване на озона в стратосферата, РИОСВ - Благоевград извършва контрол на дейности и промишлени инсталации - стационарни климатични и хладилни системи , и топлинни помпи, които съдържат и/или употребяват като хладилни агенти определени халогенирани въглеводороди (HFC, HCFC и техните смеси) с търговските обозначения R 22, R 134 A, R 143 A, R 404 A, R 407, R 410 A и др.

3. Информация за всички мерки за намаляване на замърсяването на атмосферния въздух, обсъждани на местно и регионално ниво за изпълнение с оглед подобряване на КАВ.

В настоящата програма са разгледани подробно и анализирани единствено мерките за подобряване КАВ на местно ниво - община Благоевград

3.1. Ограничаване на емисиите от неподвижни източници чрез снабдяването на горивни източници с термична мощност от 0,5 до 50 MW (включително на биомаса) с оборудване за намаляване на емисиите на вредни вещества или чрез тяхната подмяна;

Основните мерки, които са обсъждани за ограничаване на емисиите от неподвижни източници с термична мощност над 0,5 до 50 MW са свързани с подмяна на основното гориво с газ на общински сгради.

3.1.1. Изпълнени мерки

3.1.1.1. Изпълнени мерки за ограничаване на емисиите от неподвижни промишлени източници.

VI_t_1_or- „Благоевград БТ” АД, гр. Благоевград има изготвена Програма за намаляване замърсяването на АВ и е извършена подмяна на горивната инсталация с газ, същата е влязла в експлоатация на

VI_t_2_or- „Калсберг-България” АД, гр. София, има изготвен проект и издадено разрешение за подмяна на горивната инсталация от мазут с газ.

VI_t_3_or- „МБАЛ –Благоевград” АД, гр. Благоевград; , има изготвен проект и издадено разрешение за подмяна на горивната инсталация от мазут с газ.

VI_t_4_or- „КФМ” ООД, гр. Благоевград има изготвен проект, но все още не е издадено разрешение за подмяна на горивната инсталация от мазут с газ

VI_t_5_or- През 2010г. е изградена и е влязла в експлоатация газоразпределителна мрежа в промишлената зона на Благоевград.

VI_t_6_or- Газифицирани са 2 обекта в промишления сектор

3.1.1.2. Изпълнени мерки за ограничаване на емисиите от неподвижни източници/обществени сгради/.

VI_t_3_ob Изготвени са проекти и са издадени 12 разрешения за изграждане на сградни газови инсталации от които 4 за детски градини и 8 за училища- подробно описани в т. 3.1.2.2.

3.1.2. Планувани мерки.

3.1.2.1. Планувани мерки за ограничаване на емисиите от неподвижни промишлени източници.

Предвид на това, че е започнало изграждане на газоразпределителна мрежа в целия град, се очаква след изграждането и влизане в експлоатация, да се извърши подмяна на сега използваните течни и твърди горива с природен газ на всички точкови източници на емисии на вредни вещества.

До края на 2011 г. всички точкови източници в промишлената зона, включени в дисперсионното моделиране се очаква да преминат на природен газ.

3.1.2.2. Планувани мерки за ограничаване на емисиите от неподвижни източници/обществени сгради/.

VI_t_5_kr- Газификация на по голяма част от общинските сгради/училища, детски градини, детски ясли, и др. на територията на гр. Благоевград.

До края на 2011 г. се очаква свързване с централната газопреносна мрежа на следните сгради общинска собственост, за които има осигурени средства по “Оперативна програма” Регионално развитие за подмяна на източника на отопление и преминаване от дизелово гориво към природен газ:

- Природоматематическа гимназия “Акад. Сергей Корольов” и Езикова гимназия “Акад. Людмил Стоянов”, с капацитет до 1 040 kW.
- Целодневна детска градина № 6 „Щастливо детство”, с капацитет до 540 kW
- Обединено детско заведение № 2 “Детски свят” с капацитет до 580 kW
- Обединено детско заведение №4 „Първи юни” – Централа, с капацитет до 580 kW
- Обединено детско заведение №4 „Първи юни” - Филиал с капацитет до 540 kW
- Четвърто ОУ “Димчо Дебелянов” с капацитет до 800 kW
- Шесто СОУ “Иван Вазов” с капацитет до 800 kW
- Седмо СОУ “Кузман Шапкарев” с капацитет до 800 kW
- Осмо СОУ „Арсени Костенецев” с капацитет до 1 400 kW.
- Девето ОУ „Пейо Яворов” с капацитет до 1 400 kW.
- Единадесето ОУ “Христо Ботев” с капацитет до 1 400 kW.

Очаква се 2011г и 2012г. да се включат в газоразпределителната мрежа и на останалите учебни заведения и всички общински сгради.

3.2. Ограничаване на емисиите от превозни средства чрез последващо монтиране на оборудване за намаляване на емисиите; следва да се обмисли въвеждането на икономически стимули за ускоряване на привеждането в съответствие;

3.2.1. Изпълнени мерки

Не са изпълнявани мерки от подобен характер, тъй като общините нямат механизъм, с който да задължат собствениците на превозни средства да монтират оборудване за намаляване на емисиите и не са обсъждани мерки за въвеждането на икономически стимули за ограничаване на емисиите от превозни средства чрез последващо монтиране на оборудване за намаляване на емисиите. Такива мерки е необходимо да се обсъдят на национално ниво.

3.2.2. Планувани мерки

На този етап приложими и изпълними са образователните и информационните мерки, чрез които се формира съзнателно отношение към проблемите със замърсяването на въздуха.

Вl_i_2_d Разработване и осъществяване на Програма за информираност в училищата на всички нива за проблемите със замърсяването на атмосферния въздух

Вl_i_3_d Разпространение на материали (листовки, брошури) с информация как всеки гражданин може да допринесе за подобряване КАВ

3.3. Възлагане на обществени поръчки от публичния сектор съгласно наръчника за обществените поръчки в областта на опазването на околната среда, за пътнотранспортни средства, горива и горивни инсталации за ограничаване на емисиите, включително закупуване на: нови превозни средства, вкл. превозни средства с ниски нива на емисии; транспортни услуги, използващи по-малко замърсяващи превозни средства; горивни инсталации с ниски нива на емисии; нискоемисионни горива, предназначени за неподвижни и подвижни източници;

3.3.1.Изпълнени мерки

Не са изпълнявани мерки от подобен характер, тъй като такива не са били планирани.

3.3.1. Планирани мерки.

Вl_r_1_sr- При обществени поръчки, за общински обекти, които включват закупуване на нови МПС да се поставя критерий за изпълнение минимум на ЕВРО 3 (от януари 2 011 г. е задължителна нормата ЕВРО 5 за нови автомобили) и с възможно най-ниски нива на емисии от тях;

Вl_t_6_kr- При извършването на основни ремонти, реконструкции, разширения, рехабилитации и строителство на нови транспортни артерии да се осъществява от изпълнители, прилагащи технологии, гарантиращи прахови емисии в нормативните граници за опазване на човешкото здраве. От строителния надзор да се изискват резултатите от контрола по изпълнението на тези технологии и спазването на нормите за прахови частици.

3.4. Мерки за ограничаване на емисиите от подвижни източници чрез организация и регулиране на движението на превозните средства (включително такси за избягване на задръстванията, диференцирани такси за паркиране или други икономически стимули; установяване на зони с ниски нива на емисии);

3.4.1.Изпълнени мерки

Вl_t_2_ot Ограничен е достъпа на МПС в ЦГЧ и Широк център.

Обособена е пешеходна зона в ЦГЧ в размер на около 25% от площта, в която е забранено движението на МПС

Въведен е режим на краткотрайно платено паркиране и е въведено еднопосочно движение в около 40% от площта в натоварените улици на ЦГЧ и около 20% от улиците в широк център.

Забранен е достъпа на товарни МПС в ЦГЧ с Общинска наредба приета през 2009г.

3.4.2.Планирани мерки

Вl_t_7_kr Ограничаване достъпа на МПС в ЦГЧ и разширяване на синята зона.

Във връзка с ограничаване потока от МПС в ЦГЧ да се извършва контрол по отношение спазването на следните въведени мерки относно:

- Забраната на движението на МПС в обособената пешеходна зона в ЦГЧ ;
- Въведеният режим на краткотрайно платено паркиране и въведеното еднопосочно движение в натоварените улици на ЦГЧ, както и

забранения достъп на товарни МПС в ЦГЧ с Общинска наредба приета през 2009г.

3.5. Мерки за насърчаване преминаването към по-малко замърсяващи превозни средства;

VI_i_4_sr- Предоставяне на информация за състоянието на КАВ и вредното влияние от употреба на МПС с високи нива на емисии на прах, за насърчаване преминаването към по-малко замърсяващи превозни средства- на интернет страницата на общината, чрез медиите и др.

Общината няма други механизми, за насърчаване преминаването към по-малко замърсяващи превозни средства.

На заседание на Програмния съвет са обсъждани мерки за ограничаване на емисиите от превозни средства, а именно:

- ограничаване употреба на МПС с високи нива на емисии на прах;
- стимулиране употребата на МПС с ниски нива на емисии на прах; прилагането на които реално ще въздейства върху намаляването на емисиите от транспорта, но същите не са в правомощията на общините, а имат национален характер, поради което не са включени в проекта от мерки за достигане нормите за ФПЧ₁₀ до края на 2011 г.

3.6. Гарантиране употребата на нискоемисионни горива в неподвижните и подвижните източници;

Общината няма механизъм, с който да гарантира употребата на нискоемисионни горива в неподвижните и подвижните източници. За ограничаване използването на нискокачествени горива община Благоевград е изпълнила следните мерки:

VI_t_1_ob Изградена е газоразпределителната мрежа на гр. Благоевград с обща дължина I етап -46 км. Инвеститор е "Рила Газ" ЕАД - гр.София. Продължава газификацията на града-II етап с дължина 56км.

VI_t_2_ob Изградена и влязла в експлоатация газоразпределителна мрежа в целия промишлен сектор.

Гарантирането употребата на нискоемисионни горива в неподвижните и подвижните източници са предприети за обекти собственост на общината, които са изброени в т. 3.1.2.2.

3.6.2.Планувани мерки

За ограничаване използването на нискокачествени горива общината е планирала следните мерки:

VI_r_3_kr Изготвяне на предложение чрез НСОРБ за въвеждане в Р България на стандарт за качество на твърдите горива, разрешени за ползване в бита

VI_r_4_kr Изготвяне на предложение чрез НСОРБ за въвеждане на стандарти за ефективност и емисионни ограничения по отношение на пусканите на пазара горивни уредби за приложение в бита.

VI_i_1_kr Медийна кампания за разясняване на: ефективността на различните отоплителни системи и горива; ползите от топлоизолирането на жилищата; опасностите за човешкото здраве при изгарянето на некачествени горива и отпадъци от домакинствата

VI_i_2_kr Предоставяне на информация за състоянието на КАВ и вредното влияние на отоплението с твърдо гориво за насърчаване употребата на горива в бита с по-ниски емисии (в т.ч. газоснабдяване на домакинствата и преминаване на отопление с пр.газ) - на интернет страницата на Общината, чрез медиите и др.

VI_f_1_sr Разработване и прилагане на стимули за насърчаване газоснабдяването на домакинствата. Предложение до общински съвет за намаляване такса за БО за домакинства, които се отопляват на ток и газ.

VI_i_1_d Създаване и поддържане на база данни за количествата и качествата на продадените/използваните горива по видове на територията на Община Благоевград

VI_f_3_sr Завършване газификацията на Благоевград-Петап

VI_i_4_sr Предоставяне на информация за състоянието на КАВ и вредното влияние от употреба на МПС с високи нива на емисии на прах, за насърчаване преминаването към по-малко замърсяващи превозни средства

VI_f_4_d Поетапно включване в газоразпределителната мрежа и подмяна на твърдото и течното гориво с природен газ от промишлените, търговските и обществено-административните обекти и битовите потребители- на интернет страницата на Общината, чрез медиите и др.

Очаква се след завършване газификация на Благоевград промишлените, търговските и обществено-административните обекти и битовите потребители да преминат на природен газ.

3.7. Мерки за ограничаване замърсяването на атмосферния въздух чрез издаването на разрешителни съгласно Директива 2008/1/ЕО, чрез програмата за прилагане на Директива 2001/80/ЕО и чрез използване на икономически инструменти, като данъци, такси или търговия с квоти за емисии;

На територията на РИОСВ- Благоевград има три оператора, експлоатиращи горивни инсталации със сумарен капацитет над 20 MW и притежаващи Разрешение за емисии на парникови газове (РЕПГ), съгл. чл. 131е от ЗООС:

- „Благоевград БТ” АД, гр. Благоевград, Разрешително №148/2009 г.
- „Алт Ко” АД, гр. Кресна, Разрешително №154/2010 г.
- „Булгартрансгаз” ЕАД, компресорна станция „Петрич”, с. Рупите, общ. Петрич, Разрешително №79/2009 г.

Контрол по изпълнение на Програмата

Съгласно чл. 41, ал. 1 от Наредба №12/2010 г. за изпълнението на програмата отговаря Кмета на съответната община, съвместно със заинтересованите физически и юридически лица.

Кметът на общината ежегодно внася в Общинския съвет отчет за изпълнението на настоящата Програма като част от Програмата за опазване на околна среда, а при необходимост и предложения за нейното допълване и актуализиране. Отчетът се представя за информация в РИОСВ.

Необходимо е отчетът да включва:

1. Доклад за изпълнението на мерките с информация за количеството и начина на изпълнение на отделните дейности; източник и размер на вложените финансови средства;

2. Етапа, до който е достигнал реализацията на мерките;

3. Допълнителни мерки, предложени за прилагане, вследствие отчетените резултати и достигнатите нива на ФПЧ₁₀ в АВ през предходната година.

Към 30.03.2012 г. е необходимо да бъде представен в РИОСВ- Благоевград първият годишен отчет за изпълнението на актуализираната Програма към 31.12.2011 г.

***Списък на документите и проучванията, използвани за допълване
на Програмата***

1. Доклад за състояние на КАВ в гр. Благоевград за период 01.04.2007 г.- 30.09.2007 г. (летен)- файл: 6_mes_april-septemvri 2007
2. Доклад за състояние на КАВ в гр. Благоевград за период 01.10.2007 г.- 31.03.2008 г. (зимен)- файл: 6_mes_doklad_zimen 07-08
3. Доклад за състояние на КАВ в гр. Благоевград за период 01.04.2008 г.- 30.09.2008 г. (летен)- файл: 6_mes_leten_april-septemvri 2008
4. Доклад за състояние на КАВ в гр. Благоевград за период 01.10.2008 г.- 31.03.2009 г. (зимен)- файл: 6_mes_zimen_2008_2009
5. Доклад за състояние на КАВ в гр. Благоевград за период 01.04.2009 г.- 30.09.2009 г. (летен)- файл: 6_mes_leten_april-septemvri 2009
6. Доклад за състояние на КАВ в гр. Благоевград за период 01.10.2009 г.- 31.03.2010 г. (зимен)- файл: 6_mes_zimen_2009_2010
7. Доклад за състояние на КАВ в гр. Благоевград за период 01.04.2010 г.- 30.09.2010 г. (летен)- файл: Doklad_leten_2010
8. Измерени нива на ФПЧ₁₀ в АИС- Благоевград през 2008 г.- файл: PM10_2008_Punkt
9. Измерени нива на ФПЧ₁₀ в АИС- Благоевград през 2009 г.- файл: PM10_2009_Punkt
10. Измерени нива на ФПЧ₁₀ в АИС- Благоевград през 2010 г.- файл: PM10_2010_Punkt
11. Резултати от извършена оценка на КАВ за 2009 г. чрез дисперсионно моделиране на замърсяването с ФПЧ на територията на гр. Благоевград с моделиращия софтуер SELMA^{GIS}.
12. Заповед №30/21.01.2008 г. на Кмета на община Благоевград за назначаване на Програмен съвет – файл: Zapoved_30_2008_kmet
13. Заповед №244/29.12.2010 г. на Кмета на община Благоевград за свикване на Програмен съвет за обсъждане на краткосрочни и дългосрочни мерки Програмата за КАВ- файл: Zapoved_2010_kmet
14. Протокол от Заседание на Програмния съвет за обсъждане на краткосрочни и дългосрочни мерки в Програмата за КАВ, в изпълнение на Заповед №244/29.12.2010 г. на Кмета на община Благоевград- файл: Protokol PIBrad_26122010